

65. évf., 2011. II. 10., ára 50 dinár

5

Jó Pajtás

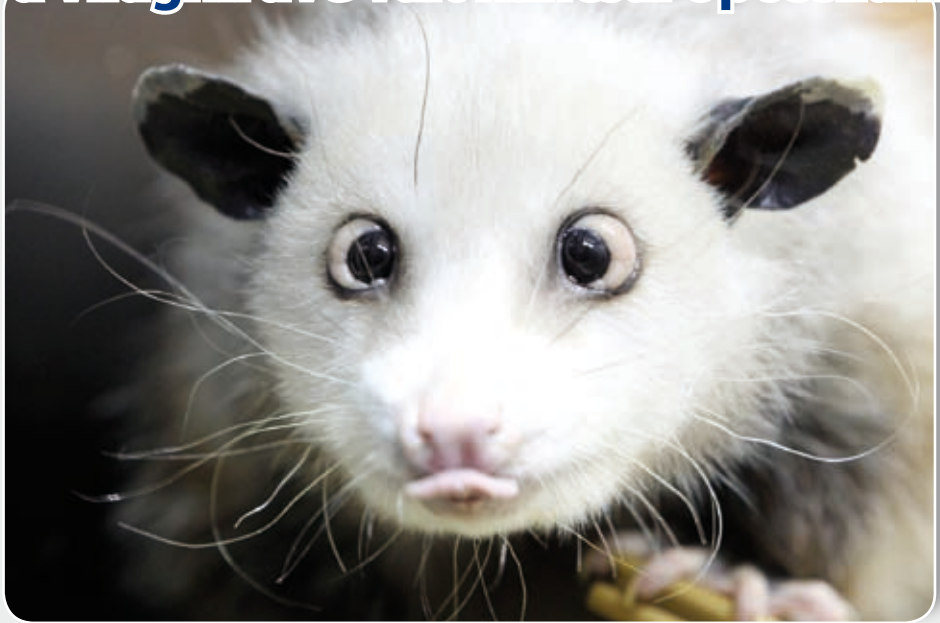
Barabás Miklós festménye

A jövő heti Jó Pajtás címlapja és posztere

Diétán van Heidi, a világhírűvé vált kancsal oposszum

Szigorú diétán van Heidi, a világhírűvé vált kancsal oposszum: az új étrend révén az állat épp a védjegyévé vált kancsalságától szabadulhat meg. A túlsúlyos fekete-fehér oposszumot salátán, répán és sovány csirkehúson tartják, hogy apadjon a zsírrétege, amely a feltételezések szerint a szemeinek furcsa állását okozta – mondta a lipcsei állatkert szóvivője. Az éjszakai erszéyes eddig 400 grammot fogyott – tudatta a szóvivő, megjegyezve, hogy Heidi már sokkal természetesebben tudja használni lesoványodott farkát mászás közben. Heidi a feltevések szerint kölyökkori rossz étrendjének köszönheti kancsalságát, szemei mögött nagy tömegben rakódhatott le zsír.

Az ölebek jól élnek válság idején is

Az ölebek szerencsésen kerültek ki a válságból: nemhogy kevesebbet, hanem még a korábnál is többet költöttek rájuk a gazdáik – legalábbis Nagy-Britanniában. A Kantar Worldpanel piacelemző cég felmérése szerint az utóbbi egy évben 6,7 százalékkal nőtt az állateledel-eladás a szigetországban, elérte a másfél milliárd fontot. Az állatok közül a macskák jártak a legjobban, gazdáik nem sajnálják tőlük az egészségnek kikiáltott, grillzéssel készült macskaeledelt sem. Ráadásul a macskatartáshoz kapcsolódó eszközök, szerek forgalma még jobban bővült: 26,3 százalékkal nőtt.

Japán mackóturizmus

Mackóikat küldik maguk helyett turistáskodni külföldre a japánok, feltehetően azért, mert így jóval olcsóbb egy kis európai nyaralás. A mackók plüssállatok, és egy Spanyol utazási iroda, a Toy Travel vállalja, hogy mintegy 70 eurónyi összegért hatnapos európai körútra viszi őket – teljes ellátással. Ezért a pénzért a mackók 10 fotót küldenek haza, és egy CD-vel térnek vissza, melyen további fényképek vannak, bemutatván, hol járt az állat. A mackókat emlékművek előtt, hegyeken, tengerpartokon, múzeumokban fotózzák. A plüssutazók képeslapokat is küldenek haza, az interneten pedig naplót vezetnek – a nevükben – arról, hogy mit csináltak egész nap. A szerkesztő kommentárja: nem nézték ezek véletlenül az Amélie csodálatos élete (Le Fabuleux Destin d'Amélie Poulain) című filmet? Igaz, ott nem plüssmacik, hanem egy (titokzatosan eltűnt) kerti törpe utazta be a világot, és egyre csak érkeztek a fotók, amelyeken a gipszfigura állt az Eiffeltorny előtt, a Kolosseum előtt, a Taj Mahal előtt...

A szerelem ünnepén

Pataki Rebeka

Első szerelem

*Első szerelem,
mert van ilyen.*

*Az ember szíve megremeg,
még amikor kisgyerek.*

*Az első szerelem oly' csodás,
semmi gond, csak álmódás.
Ilyen érzés csak egyszer van,
a többi már nem olyan.*

*Mikor pillantást vet rád,
úgy érzed az idő megáll.
Valentin-napkor küldesz neki levelet,
és félsz, hogy nem lesz felelet.*

*Első szerelem,
mert van ilyen.*

*A szívedben él,
és haláلودig elkísér.*

Ahogy közeleg a szerelmesek napja, mind többet gondolunk arra, vajon milyen is lesz? Ki kap több levelet? A vallomásokról ne is beszéljünk. Mert nagyon jó alkalom, hogy elmondjátok a szimpátiátoknak egy-egy tábla csoki, virág, esetleg egy szép szerelmes vers kíséretében, mit is éreztek iránta. Igaz, megjelenhet a félelem is, mint ahogyan Rebeka írja versében!

Valahol olvastam: „Szeretni semmi. Ha szeretnek, az már valami. Ha szeretsz és szeretnek, az már minden.”

Verseskötetekben, sőt az interneten is találhatunk szerelmes verseket, SMS-eket, de szebb lesz, ha te magad költesz néhány szép sort.

A péterrévei Samu Mihály iskolában Ballassa Boglárka magyartanár nő tanítványai-val arról társalgunk, ki mit vár a szerelmesek napjától, mivel lepi meg a szimpátiáját e napon. Beszélgetőtársaim: a nyolcadikos **Szabó Szabolcs**, **Raffai Viktória**, a hetedik Miklós **Csongor**, **Pataki Rebeka**, a hatodik **Nagy Szilvia**, **Bűn Zsolt**, az ötödik **Kaszás Szabolcs** és **Mészáros Xénia**.

Szabolcs már írt is verset, mégpedig egy nyolcadikos lánynak, aki a párhuzamos osztályba jár. De mikor adja át?

– Majd meglátja a Jó Pajtásban – feleli. – Találkozni fogunk a Valentin-napon, s ott adom át az ajándékot. Úgy tervezem, hogy szép képeslappal is meglepem, meg virággal...

– Én is írtam verset – teszi hozzá Rebeka –, csak nem a szimpátiámnak szántam, hanem a tapasztalataimat írtam le a fiatalabb társaim-

nak. A Valentin-naptól sokat várok, legfőképp azt, hogy komolyabban elbeszéljessünk, amikor megmondja, hogy szeret.

Csongor nagyon szereti megörvendeztetni nemcsak a szimpátiáját, hanem a barátait, barátait, s mindnek küld levelet, képeslapot.

– Az internetről töltök majd le szép verseket – mondja Csongor –, s azokat írom le. Tavaly küldtem képeslapokat, de az idén már csak a hatodikos szimpátiámnak írok lapot, amit majd személyesen adok át. Szív alakú Milka csokit is veszek, meg virágot. Szerintem jó, hogy van a szerelmesek napja, mert ez jó alkalom arra, hogy megmondjuk a szimpátiáknak, mit érzünk iránta.

A suliban a szerelmesek napján nagy, piros dobozokat rakunk ki, s abba lehet beletenni a leveleket, képeslapokat. Viki is ezekbe teszi üzeneteit, de kap is sokat.

– Valentin-napon leginkább a barátnőimtől, barátaimtól várok levelet, mert most nincs szimpátiám – jelenti ki Viki. – Ötödikes koromban két fiútól is kaptam szerelmes verset, s mivel az egyikért haragudtam, így mindkettőt kidobtam. Aztán már megbántam, s írtam neki SMS-t, hogy mi történt. Ismét megírta a szép szerelmes verset, melyben, ha a függőleges kezdőbetűket összeolvassuk, az jön ki, hogy szeretlek. Ez már a múlté, de jó visszagondolni rá. Szeretném, ha ezen a napon a barátnőm kibékülne a fiújával.

Xénia is sok üzenetet szokott kapni, ám ezúttal már komolyabb dologra is gondolt.

– Nagyon sok levelet kaptam tavaly – dicsékszik Xénia –, legalább húszat. Mindnek megörültem, de egynek a legjobban. Azóta tart a kapcsolatunk. Az idén szeretném, ha a szimpátiám meglepne valamivel. Én egy szív alakú Milkát terveztem venni neki.

– Én 14 levelet kaptam – vág közbe Szilvia –, de csak egynek választoltam, akinek most is küldök szerelmes SMS-t. Nyolcadikos, s na-

gyon szeretném, ha írna, esetleg meglepne valamivel. Majd az internetről töltök le valamilyen szerelmes SMS-t vagy verset, s a nagy piros dobozba teszem itt a suliban.

Kaszás Szabolcs is meg szeretné örvendeztetni az osztálytársait, mert tavaly ő is nagyon örült a képeslapnak.

– Az iskolában a piros dobozba tette Szabó Tamás a nekem írt levelét, s mikor kiosztotta az ügyeletes, nagyon örültem neki – mondja Szabolcs. – Most én is viszonzni szeretném. Azt írom majd rá, hogy: Boldog Valentin-napot!

Zsolti szerint is jó, hogy van a szerelmesek napja, mert jó érzés másoknak örömet szerezni.

– Ötödikben én is kaptam egy lánytól egy szerelmes levelet – magyarázza Zsolti –, s még most is őrzöm. Ott áll az íróasztalom. Akkor nem küldtem neki levelet, de elhatároztam, az idén már meglepem egy szerelmes SMS-sel.

Végezetül álljon itt Szabolcs verse, biztosan elolvassa a kedvese.

Koncz Erzsébet

Szabó Szabolcs

Valentin-nap

*Ez a nap a szerelem ünnepe,
ilyenkor mindenki ünnepel.
Ajándékot adsz annak, akit szeretsz,
és ő örömmel fogadja tőled ezt.*

*E napon születik új szerelem,
ez a „Valentin-napi szerelem”,
amikor két fiatal egymásra lel,
és mindkettejüket megleli a szerelem.*

Akikért mi rajongunk

Már kicsi korunktól életünk része a zene, a szüleink által megismerjük a régebbi dalokat, a rádióban, tévében halljuk az újabbakat, aztán lassacskán kialakul a zenei ízlésünk, és azon belül is kedvencünké válnak énekesek, zenekarok. Figyelni kezdjük az új dalokat, fejből tudjuk a dalszövegeket, posztterek kerülnek a falra, az újságban elolvassuk a róluk szóló cikkeket, figyeljük a toplistákat, vagy az interneten böngészünk a dalaik után kutatva. Zenehallgatókból így válunk végül rajongókká.

Kedvenc énekesekről, együtteseikről a szabadkai Jovan Jovanović Zmaj iskola hatodikosait, **Mányi Helénát, Jakić Vivient, Hernyák Katit, Gergic Enát, Nagy Krisztiánt és Brezovszki Gergőt** kérdeztük.

Kati kedvenc együttese a HIM, Mika pedig a kedvenc előadója.

– Én szeretem mindkét zenei stílust, a keményebbet és a popot is. Mika zenéjével csak nemrég kezdtem ismerkedni, ezért most többet hallgatom az ő dalait, de egy idő után egyenlő mértékben hallgatom mindkettőt. Mika nagyon jó énekes, és jól is néz ki, bár inkább az a lényeg, hogy milyen a dal. Szinte mindennap hallgatom zenét, és nagyon szeretek énekelni is. Ezenkívül szoktam még Linkin Parkot, a System of the downt és néha Lady Gagát is hallgatni. Az együttesek többségét a nővérem keresztül ismertem meg, ő hallgatta a dalait, Mikáról pedig hallottam, és kíváncsiságból meghallgattam néhány számot tőle, és nagyon megtetszett. Általában a You Tube-on keresztül tudok zenét hallgatni, meg letöltöm az MP3-ra.

Heléna kedvenc Lady Gaga, de egyébként mindenfajta zenét szeret, feltéve, ha tetszik neki a dal, és a régebbi dalokat is jól ismeri a szüleinek köszönhetően. A magyarországi előadók közül Kállay Saunders

András tetszik neki, de inkább azért, mert jól néz ki.

– Ő jól énekel, de a kinézete még attól is jobb. Én is a You Tube-on vagy a rádióban szoktam zenét hallgatni, az MP3-ra pedig feltöltök zenéket, és otthon hallgatom őket. Nem kísérem figyelemmel, hogy a kedvenceimmel mi történik, de ha róluk van szó a tévében, újságban, akkor odafigyelek. Fontosabb, hogy milyen dalokat készítenek, mint az, hogy mi történik velük az életben. Nem vagyok egy fanatikus rajongó, viszont elég hűséges vagyok az előadókhöz, még ha jönnek újak is, és a Jó Pajtásban is követem a toplistákat.

Viviennek több kedvenc is van, például Papa roach, Kiss, a Rolling Stones, 30 second to March vagy Adam Lambert.

– Mindegyiket hallgatom, legtöbb dalukat ismerem is. A You Tube-on és a tévében szoktam látni, hallani őket, és lefekvéskor is mindig szól a zene, így alszom el. Nagyon tetszik a stílusuk, a hangzás, a zene. A ritmusosabb zenék mellett kedvelem a lassúbb számokat is, de ha buliról van szó, akkor inkább a diszkózenét szeretem, persze a rockzene a legjobb. A régi idők zenéje közül csak a Rolling Stones és a Kiss dalait ismerem, egyébként a régi zenék nem állnak hozzám közel, a szerb népzénet viszont képtelen vagyok hallgatni.

– Az én kedvenceim Pink és Mika, de az együtteseket nem nagyon ismerem – mondja Ena. – Mikában az tetszik, hogy a dalai nem monotonok, több rétegű a zenéje, sok énekesnél viszont éppen ellenkezőleg, nagyon unalmasak a dalok. Pinket a tévében láttam először, azután az interneten keresztül meghallgattam tőle jó pár dalt. Nagyon megtetszett, és a kedvencemmé vált. Lady Gaga is különlegesebb popot játszik, a kevésbé ismert dalai is jók, és persze az extrém stílusa miatt is sokan szeretik. Ő ettől különleges. Egyaránt

szeretem a lassúbb és gyorsabb tempójú zenéket is, főleg Mikáét, és a régebbi dalokat is ismerem, amit a szüleim hallgatnak otthon, és persze a rádióban is sok régi számot hallottam már, sőt a szerb rockot is szeretem.

Krisztián David Guetta és Lady Gaga zenéjét szereti leginkább.

– A Memories és a Gettin' over you a kedvenc dalaim David Guettától, és szerintem két dal elég is ahhoz, hogy valaki a kedvenc előadóm legyen, persze azért más dalait is ismerem, és azok is tetszenek – mondja Krisztián. – Lady Gaga szerintem nagyon jól énekel, és a stílusa is nagyon jó. A tévében szoktam hallani a dalait, az internetről pedig letöltöm őket. Sokat hallgatom zenét, de inkább a poposabb dalokat szeretem, a rock már nem tetszik. Fontos az is, hogy állandóan kövessük az újdonságokat, hogy ismerjük az előadókat, az új dalait, a klipeteket. Néha a régebbi magyar zenéket is meghallgatom, például a Matyi a hegedúst, sőt egy időben a Tankcsapdát is hallgattam.

Gergő a rock- és popzenét is szereti, de külön kedvenc nincs. Mindent szívesen meghallgat, ha jól hangzik.

– You Tube-on vagy a tévében szoktam zenét hallgatni, utazáskor pedig mindig rádiót hallgatunk. Az újdonságokról főleg a suliban értesülök, vagy a rádióban hallok az új dalokat, otthon aztán az interneten is megkeresem. A rock áll hozzám a legközelebb, a mai rockzene ugyanolyan jó vagy talán még jobb is, mint régen. Bár nagyon sok dal született bár, szerintem még mindig lehet újat kitalálni. A komolyzene is tetszik, időnként azt is jólesik meghallgatni, apukám nagyon szereti őket, de nálam azért főleg a mai dalok szólnak. A szülőkön keresztül sok dalt ismerhetünk és kedvelhetünk meg, sőt a nagymamámtól is sok régi dalt tanultam.

Sztojánovity Livia

Jövőkép: a távoli jövő

Bármilyen történet is bolygónkkal a következő 50 millió év alatt, valószínű, hogy az emberiség továbbra is fennmarad. Mi ugyanis örökletesen nem vagyunk kevésbé alkalmazkodóképesek, mint más állatfajok, s környezetformálási készségünk valószínűtlenül teszi, hogy súlyosan veszélyeztessük magunkat bármilyen éghajlati, földrajzi vagy földtani változások következtében is be.

Az is valószínű, hogy felismerhetően emberek maradunk, hiszen nemigen várható nagyobb változás a megjelenésünkben. A már csökevényes és néha bajt hozó féregnyúlványunk el fog tűnni, akár csak hátsó zápfogunk, a bölcsességfog, amely a késő serdülőkorban nő ki, és gyakran okoz problémát. Változatlanul felegyenesedett, két lábon járó, intelligens lények leszünk, s agyunk aligha lesz lényegesen nagyobb, hiszen nincs kölcsönös összefüggés az agy nagysága és az intelligencia között.

Ha fajunk egyáltalán valamiben különbözni fog a ma élő embertől, az nem a megjelenésben, hanem inkább a társadalmi szerkezetben mutatkozik majd meg. A legnagyobb társadalmi problémák elé azok a populációk néznek, amelyek az ellátásukat biztosító helyi erőforrásokhoz képest túl gyorsan szaporodnak. Rövid távon az éhínség vagy a háború helyreállíthatja az egyensúlyt. Hosszú távon azonban kizárólag a születési arányszámban bekövetkező – társadalmi változás vagy genetikai manipuláció előidézte – változáson múlik minden. Habár tovább élhetünk a jelenleginél, ám ha kevesebb lesz a gyerek, a világ lakossága csökkenni fog. A népességcsökkenés viszont a bolygónk környezeti erőforrásai iránti igény csökkenésével járhat.

Mi történik magával a Földdel? A lassú, de állandó lemeztectonikai folyamat átrajzolja a világtérképet. Minthogy Amerika tovább vándorol nyugati irányba, az Atlanti-óceán a

Csendes-óceán rovására terjeszkedik. Egy új, hosszú sziget alakul ki Észak-Amerika nyugati partja mentén, ahol a nyugatra levő csendes-óceáni lemez észak felé fogja tolni Kalifornia nyugati részét.

Afrika tovább nyomul északnak, Európa felé, úgyhogy a Földközi-tenger kiszáradhat. A két földrész ütközése Északnyugat-Afrikától Törökországig húzódó hegyláncot gyűrhet fel. Ez elkülöníti Európát Észak-Afrika meleg vidékétől, s emiatt földrészünk hűvösebbé válik. Középső és keleti részeinek mezőgazdasági területei túl hűvösek lesznek ahhoz, hogy a jelenlegi gabonaféléket természetien lehessen rajtuk. Csak Európa nyugati szegélyét melegíti majd a még meglévő, de gyengébb Golf-áramlat.

A legnagyobb változás a Csendes-óceán térségében következik be. Ausztrália a jelenlegi, esőben nem bővelkedő, szubtrópusi helyéről észak felé fog vándorolni, ekképp ke-

resztülhalad majd rajta az Egyenlítő, s bőséges esőket kap kelet felől. Az akkorára nagymértékben erodálódó nagy választóhegység nem vonzza többé az esőt, s Ausztrália egész keleti fele nedvesebb és termékenyebb lesz, jóllehet a silány talaja nyilvánvalóan korlátozni fogja a termékenységet.

Az Antarktisz jéggel borított marad. Az északi féltéke magasabb szélességein jégkorszakok és köztes időszakok váltakoznak majd egy sor tényezőtől függően – ilyen a Föld pontos keringési pályája és hajlásszöge, valamint a vulkáni tevékenység révén képződő por mennyisége. Mindezeknek drámai hatásuk lehet a tengerek szintjére is.

Ha például nagy jégkorszak lesz 50 millió év távlatában, a sarki jégsapka növekedése miatt megcsappan a tengerek kiterjedése. Ezáltal visszahúzódik a tenger a Délkelet-Ázsiától Borneóig húzódó kontinentális talapzatról, ekképp Ausztráliának esetleg szárazföldi összeköttetése lesz Ázsiával. Emiatt a kontinens jelenlegi állatföldrajzi övezete szertefoszlik, páratlan emlős faunája pedig megváltozik Ázsia emlősfajainak beáramlása miatt.

Milyen emlősök élnek majd akkorajt? Nem kétséges, hogy a nagy testű emlősök nem pusztulnak ki. A nagymacsák, az elefántok és az orrszarvúak nagyobb teret fognak igényelni, mint amit az ember szán nekik. A Föld valamennyi termékeny területén növénytermesztés folyik majd, s ez ellátja a háziállatokat – a szarvasmarhákat, a juhokat, a sertéseket, a trópusi övezetben pedig az antilopokat és az afrikai bivalyokat – is étellel.

Az új növényfajták kinemesítése lehetővé teszi a hidegebb helyeken – a nagy tengerszint fölötti magasságban és a nagyobb földrajzi szélességeken – való termesztésüket. Óriási, körülkerített halgazdaságok lesznek a Csendes-óceán keleti részén, Amerika partjaihoz közel, ahol a termékeny ökoszisztémának változatlanul a fölfelé áramló hideg és élelemben gazdag vizek teremtik meg a föltételeit.

Az élet nyugodt és kiegyensúlyozott lesz, mert addigra az ember befejezi utolsó és legfontosabb programját: saját maga háziásítását.

Féltonnás úszóbajnok

Beaufort-tengernél élő jegesmedvéket tanulmányozta. Ennek keretében mérték a megtett távolságot a szárazföldtől az úszó jégtábláig, ahol a jegesmedvék a legfőbb táplálékukra, fókákra szoktak vadászni. Ezt a távot az állatok úszva teszik meg, amivel kapcsolatban már eddig is voltak megfigyelések, de ez az első alkalom, hogy végig nyomon követték egy jegesmedve útját a kontinentstől a jégtábláig.

„A megfigyelt egyed folyamatosan úszott 232 órán át, 687 kilométert megtéve, mindent a 2–6 fokalos tengervízben” – összegezte a BBC-nek a mérési eredményeket a kutatásban résztvevő George M. Durner zoológus. „Tiszteletre méltó, hogy egy állat, amely ideje legnagyobb részét a tengeri jég felszínén tölti, ilyen hideg vízben ilyen sokat képes folyamatosan úszni. Ez valóban egy lenyűgöző mutató.”

Az eredményeket egy nőstény medvének köszönhetik, akit GPS jeladós nyakörvvel láttak el, hogy nyomon tudják követni az útját. Emellett a nyakörv szenzora és az állat bőre alá ültetett hőmérő révén folyamatosan ellenőrizni tudták a külső hőmérsékletet, ebből következtették ki, mikor volt az állat a vízben, és mikor volt a szárazföldön vagy a jégtáblákon.

Az elképesztő teljesítmény sokak szerint már a klímaváltozás hatása. A Beaufort-tengernél élő medvéknek az előző évtizedekben még viszonylag rövid távolságot kellett megtenniük az egyes jégtáblák vagy a kontinens és a jégtáblák között, ha táplálkozni akartak. A felmelegedés hatására ezek a távolságok jelentősen megnöttek, melyek megtétele nemcsak több időt, de jóval több energiát is emészt fel.

Először sikerült végigkövetni egy felnőtt jegesmedve útját vadászat közben egy műholdas nyomkövetővel. A számok elképesztőek, az állat 232 órát úszott egyhuzamban és 687 kilométert tett meg ezalatt. Egy kutatócsoport az Alaszka és Kanada partjainál található

Kedvencem

Egy nap a szüleim megleptek egy szíami cicával. Nagyon örültem neki, és mindjárt el is neveztem Szaffinak.

A szíami macska a Távol-Keletről származik. Nevét Szíamról, a mai Thaiföldről kapta. Közepes testfelépítésű, szép, elegáns macska. Finom, puha szőrzete van. A teste drapp, míg a lába, farka, füle és a feje ék alakban sötétbarna. A szemei kék és keleti vonásúak. Kicsit agresszív a természete, sokat nyávog, és nagyon hangosan. Szereti, ha kényeztetik, könnyen rávehető a játékra. Gyorsan tanul, igen intelligens. Ami érdekes, a kiscicák hófehéren születnek, és csak hetek múlva kapják meg igazi színüket. Ezt én is láthattam, ugyanis Szaffi négy kiscicát szült a nyáron, és valóban hófehérek voltak. A nyarat az udvaron tölti, de télen igencsak kéredezkedik be a melegre. Van egy párnája az előszobában, a radiátoron, és ott szokott telelni. Szeret labdázni, többnyire az esti órákban szokott játszani. Van egy kis pattogós labdája, azt kergeti. Egeret még nem fogott. Csak a száraz macskátápot eszi meg. Naponta kétszer adok neki enni.

Örülök, hogy van macskám, mert ha unatkozom, játszhatok vele.

**Sziráki Miklós, 5. c osztály,
Cseh Károly iskola, Ada**

Róka lehetett a kutya elődje

A kutya előtt a róka lehetett az őskori ember „legjobb barátja”. Legalábbis egy friss tanulmány szerint erre enged következtetni egy közel 16 ezer éves lelet.

A Cambridge-i Egyetem archeológusai Jordánia északi részén bukkantak egy őskori temetőre, ahol az egyik sírban egy ember mellé temetett róka maradványait tárták fel. A jelek arra utalnak, hogy az ember és a ragadozó között különleges kötelék volt.

A lelet érdekessége továbbá, hogy régebbi, mint az eddig feltárt legkorábbi kutya sír. A temetkezési hely a szakemberek szerint 16 500 éves, azaz 4000 évvel régebbi a hasonló jellegű kutya leleteknél – írja a Daily Mail online kiadása.

A régészek úgy vélik, a rókát háziállatként tarthatták, és a gazdája halála után vele is végeztek, hogy mellé temethessék. A sírt később valamilyen okból felnyitották, és mindkét csontvázat együtt temették újra egy másik helyen. Minderre valószínűleg régi hiedelmek miatt kerülhetett

szor, hogy az állat a túlvilágon is szolgálhassa az elhunytat.

A PLoS One online tudományos folyóiratban megjelentett tanulmány azt sugallja, hogy az embert a kutya háziassítása előtt talán a rókák kísérték vadászni. A róka alapvetően nyugtalan, gyanakvó és óvatos természete miatt nem sikerült tökéletesen háziassítani, erre utaló jeleket sehol nem találtak eddig. Talán épp az e téren elszenvedett kudarc után próbálkoztak elődeink a kutyákkal, amelyekkel már nagyobb sikereket értek el.

Új farkas alfajt azonosítottak

Egy nemzetközi kutatócsoport szerint az aranyasakál egyik csak Afrikában előforduló alfaja valójában a farkasok csoportjába tartozik. Az elméletet genetikai vizsgálatokkal is sikerült alátámasztani.

A Canis aureus lupaster nevű állat egészen mostanáig az aranyasakál egyik alfajaként szerepelt. Ez a ragadozó Egyiptom és Etiópia területén gyakori. Úgy tartják, hogy az ókori egyiptomi hitvilág Anubiszának, az alvilág és a holtak ortal-mazójának alakját is ez az állat ihlette. Nils Stenseth, az Oslói Egyetem munkatársa kollégáival megállapította, téves volt az eddigi rendszertani besorolás.

Az állat mitokondriális DNS-ének elemzésekor kiderült, hogy a Canis aureus lupaster inkább az északi kontinenseken élő sűrű farkassal van rokonságban. A híres evolúciókutató, Thomas Huxley már a 19. században felismerte a sakálalf és az európai farkasok közötti hasonlóságokat, a most napvilágot látott eredmények pedig igazolják elmélete helyességét.

„Ez a kutatás megmutatja a modern genetikai eljárások jelentőségét: végre megoldhatjuk a régi rejtélyeket” – nyilatkozta Nils Stenseth. A szakemberek azt javasolják, a Canis aureus lupasteret kereszteljék át afrikai farkasnak.

HOROG

Galóca

Hucho hucho (Linnaeus, 1758)

Ismertetőjegyek. Oldalról enyhén lapított teste erősen megnyúlt, hossza a testmagasságnak legalább négyszerese. Feje nagy, hossza nagyobb, mint a test magassága. A szeme kicsi, átmérője mintegy fele az orr hosszának. Nagy, csúcsba nyíló szájában erős fogak ülnek, felső állkapcsa túlér a szem hátsó szélének vonalán. Rövid hátúszójában 9–10, farkalatti úszójában 7–9 elágazó sugár van. Enyhén homorú szélű farokúszója előtt a hátoldalon kis zsírúszót visel. Pikkelyei igen aprók, számuk az oldalvonalon 180 és 200 között változik. Ezüstös színű testét és fejét apró sötét foltok díszítik, melyek gyakran X vagy félhold alakúak. Nagy növéssű hal, testtömege 20-30 kg is lehet.

Hasonló fajok. Leginkább a pisztrángokkal téveszthető össze, de azok orra tompább, testük zömökebb. Ezen túlmenően a sebes pisztrángot a fekete mellett legtöbbször piros pettyek is díszítik, és oldalvonalán 115–130 pikkely van. A szírványos pisztrángnak kisebb a szája, felső állkapcsa nem ér túl a szem hátsó szélének vonalán, és pikkelyeinek száma az oldalvonalon csak 105–160. A pénzés pér szája még kisebb, és a hátúszójában 13-nál több sugár van, a pataki szajbling hátát sárga erezet díszíti.

Környezet. A bővizű nagyobb folyók hegylábi szakaszán kialakuló paduczóna jellemző faja, de megtalálható a pérzónában, illetve olykor a márnázóna felső régiójában is. Szívesen tartózkodik a sod-

rotabb mederrészek gödreiben, a meredekebb partok öbleiben, a kövezések alatt és a kavicspadok alsó szélein. Patakokban és kis folyókban nem él.

Táplálkozás. A fiatalabbak gerinctelen állatokat és apró halivadékat fogyasztanak, az idősebbek csaknem kizárólag hallal, főleg az élőhelyén gyakori paduccal táplálkoznak. A galóca kiváló zsákmányszerző, mert alkatából adódóan nemcsak a kezdősebessége nagy, miként a csukáé, hanem tartósan jó úszó, akár a balin.

Szaporodás. Ivarérettségét 4-5 évesen éri el. Áprilisban-májusban ívik a folyók felső szakaszain, az ikrát a kavicsos aljzaton készített kisebb mélyedésekbe rakja. A narancsszínű ikraszemek száma 2–6 ezer, átmérőjük 4–5 mm.

Elterjedés. A galóca nemcsak őshonos, hanem olyan bennszülött halunk, amely itt, a Duna vízrendszerében alakult ki. Eredetileg csak a Duna és mellékfolyóinak hegyi és hegylábi szakaszain élt, de néhány más európai folyóban is sikerült meghonosítani.

Jelentőség. A galóca kitűnő ízű hal, de nem csupán ezért kedvelik, sporthalként is nagyra értékelik, ahol lehetőség nyílik horgászatára. Szűkebb hazánk területén nem fordul elő. A Drina felső szakaszán és néhány mellékfolyójában igen gazdag állománya él. Fokozottan védett faj, naponta legfeljebb egy darab, egy méternél hosszabb zsákmányolható.

Harka Ákos-Sallai Zoltán:

Magyarország halfaunája című könyve nyomán

A rejtett tó halkincse

A dán, egy elhagyott gyárépület mögött, hosszú éveken át mindenkitől elrejtve, vastag nádfallal körülölelve élte életét egy bányató. Élővilága – különösen halai – az emberektől elzárva, a legnagyobb nyugalomban folyamatosan sokasodott. Egy tavaszi napon azonban a nádból hatalmas csörgéssel három gyermek lépett elő...

Három vérbeli horgászról volt szó, és egyikük jó kapcsolatainak köszönhetően jutottak le erre az elhagyatott partra. A látvány megkapó volt. A víz tetején hatalmas, több méter széles és hosszú halrajok (kárászok) úsztak. A parton sehol egy etetőanyag zacskó vagy sörsüveg; nem voltak kítaposott helyek, és a part olyan volt, mintha eddig ember még a közelében sem járt volna.

Mivel láttuk, hogy sok hal van a vízben, azonnal horgászni kezdtünk. Az első hal pár másodperc múlva a haltartóban pihent. Előfordult, hogy az úszó be sem tudott állni, mert vízközt elkapták a féltényérnyi apróságok. A harmincadik kárász után elhatároztam, megritkítom a tó ragadozóállományát.

Apró körforgót csatoltam a zsinór végére, és egy nádfal mellett vontattam be, amikor valami megdöcögött a csalimat. A következő dobásnál rájöttem, ki a tettes. Az áttetsző vízben tisztán látszott, hogy a villantónál alig nagyobb sügérek lökdösik a csalimat. Mivel igen kedvelem a sügért, elhatároztam, elcsipek néhányat e csíkos ragadozók közül. Legapróbb gumihalamat csatoltam fel, hátha az belefér a kis sügérek pofázmányába. Belefért volna, de ezt a csalit már nem támadták olyan vehemensen. A fene essen a válogatós mindenségetekbe, ti uszonyos ördögfiókák! – gondoltam, sőt biztosan mondtam is, mert a jó húsz méterre horgászó barátaim rámkérdeztek, miért kiabálok.

Ekkor észrevettem, hogy a zsinórom a nádból áll kifelé. Már csak az hiányzott, hogy valamelyik mohó kis ragadozó figyelmetlenségemet kihasználva bevigye a nádba az egész cuccot. Amikor megemltem a botot, a nád engedelmesen hajolni kezdett. Rövid

huzavona után a nád bizonyult erősebbnek, és magával vitte a szereléket. A dühtől vörösösen otthagytam a helyet, visszaültem az úszós botok mögé, és ütemesen termeltem ki a klónok módjára egymásra hasonlító kárászokat.

Az óra lassan egyet ütött, majd a kettőt, a halak azonban továbbra is szakadatlanul támadták a csalit. Csakhogy a legnagyobbak még áfával sem érték el a húsz dekát. Kárászon kívül semmit mást nem sikerült fognunk. Márpedig a húsz-harminc évvel ezelőtti csinálod magad alapon történő telepítésnek (a horgászok elküldték a gyerekeiket, hogy dobálják bele az apró halakat a talajvízzel teli gödörbe) jobb eredményeket kellett volna mutatniuk. Került ebbe a vízbe csuka, dévér, amur, nekünk azonban csak kárász kapott a horgunkra. A nap végén megszámloltuk a halakat, hárman fejenként két pecával öt óra alatt 448 halat fogtunk hat kiló össz súlyban. A top ötvenet elvittük csalihalnak, a többit pedig visszaengedtük.

Volford Dávid

Ezen a napon történt • Ezen a napon történt • Ezen a napon történt •

Február 10.

Elvira, Pál, Ella és Vilmos napja.

Elvira: Vitás eredetű név. Lehet a nyugati gót eredetű Alwara név spanyol formája, ennek a jelentése: mindent megőrző, vagy akit az erekye megvéd. Lehet arab eredetű, ez esetben jelentése fenséges, fekkölt, hercegnő.

Vilmos: A germán eredetű Wilhelm névnek a latinisított Vilhelmus formájából származik. Elemeinek jelentése akarát+(védő)sisak.

1853. II. 10. – 158 éve történt

Megkezdtek a budai alagút építését, melynek gondolatát gróf Széchenyi István vetette fel. Az alagút megépítése fontos volt a Lánchídon keresztül zajló forgalom szempontjából. A tervek Clark Ádám, a Lánchíd tervezője készítette. Érdekes módon – üzenjük a hazai okoskodóknak – az alagút nem ártott meg a fölötté levő Budavári Palotának, ahogy a Pétervárad alatti (régén meglevő) alagút kibővítése sem fog megártani a fölötté levő várnak...

1810. II. 10. – 201 éve történt

Megszületett Barabás Miklós festő, grafikus a magyar biedermeier festészet legjelentősebb művésze (lásd fedőlapunkat). Elsősorban idealizált portrékat festett (Liszt Ferenc, Buttler János, Eötvös József, Teleki József). Ismertebb festményei még a Galambposta és A Lánchíd alapkövetélete.

Február 11.

Bertold, Marietta, Adolf, Paszkál, Dezső, Mária, Elek és Teodóra napja.

Bertold: Germán eredetű, elemeinek jelentése: fényes, híres, uralkodó, tevékeny, egyes magyarázatok szerint pompával uralkodó.

Dezső: A latin Desiderius névből származik, melynek kicsinyítő képzős formája a Dezső. Jelentése: kívánt, óhajtott gyermek.

1847. II. 11. – 164 éve történt

Megszületett Thomas Alva Edison amerikai feltaláló, például a villanykörte és a gramofon megalkotója. Több mint 1000 szabadalmat nyújtott be. Születésnapja 1983 óta a Feltalálók Nemzeti Napja (National Inventors' Day) az USA-ban. Ellentmondásos ember volt: egyszer jókedvű, máskor pedig zsarnok a kollégáival és a családjával egyaránt. Munkatársai közé tartozott a telefonközpont feltalálója, Puskás Tivadar is, meg Nikola Tesla is, mindkettővel sok konfliktusa volt. Híres volt sokoldalúságáról: foglalkozott cementgyártással, kísérletezett röntgensugárral, az autógyártó Henry Ford T-modelljeihez készített elektromos önindítót, az első világháború idején

(1914–1918) pedig a haditengerészetnek is dolgozott.

1945. II. 11. – 66 éve történt

A Churchill, Roosevelt és Sztálin aláírták a jaltai egyezményt. Ez volt a második nagy konferencia a II. világháború után. Szóba kerültek a háború végső szakaszának kérdései, valamint szó volt Európa új politikai arculatának kialakításáról – e találkozó döntései már magában hozták a hidegháború csíráját.

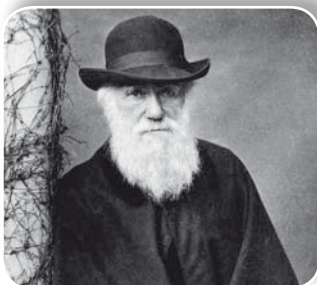
Február 12.

Lívia, Lídia, Lilla és Reginald napja.

Lívia: A Lívius férfinév női párja. Jelentése tisztázatlan, talán: ólomszürke, kekes, vagy: irigy, rosszakaratú.

Lídia: Görög-héber eredetű bibliai név. Jelentése: az ókori Lüdiából (Lídiából, (Kis-Ázsia) való nő, születés, Istentől született.

1809. II. 12. – 202 éve történt

Megszületett Charles Robert Darwin angol természettudós, a természetes kiválasztódás elméletének megalkotója. 1859-ben jelent meg fő műve: A fajok eredete (On the Origin of Species), 1871-ben pedig Az ember származása (The Descent of Man), amelyben az embert egy – akkor még ismeretlen – közös ősmajomtól származtatta.

1887. II. 12. – 124 éve történt

Szabadkán megszületett Csáth Géza író, zenekritikus, orvos (Trepov a boncolóasztalon), eredeti nevén dr. Brenner József, Kosztolányi Dezső unokatestvére.

Február 13.

Ella, Linda, Gergely, Katalin, Leila, Maura, Benignusz és Levente napja.

Linda: A -lind, -linde, -linda végű, összetett, germán eredetű nevek önállósult becézője (Adelinda, Belinda, Ermelinda, Relinda). A névelem jelentése: hársfából készült pajzs.

Maura: Latin eredetű név, a Mór férfinév női párja. Jelentése: mór, szerencsen. Más magyarázat szerint az ír és az angol nyelvben a Mária becézője.

1466. II. 13. – 545 éve történt

Meghalt Donatello firenzei szobrász, a Dávid-szobor megalkotója. A quattrocento kiemelkedő művésze. Legismer-

tebb művei a Dávid-szobor és Gattamelata lovas szobra.

1883. II. 13. – 128 éve történt

Meghalt Richard Wagner német klasszicista zeneszerző (A bolygó hollandi, Lohengrin, Tannhäuser). Tiszteletére és művei által meghihletve építette II. Lajos bajor király a Neuschwanstein kastélyt, de műveit (később) előszeretettel hallgatta a náci diktátor, Adolf Hitler is.

Február 14.

Bálint, Valentin, Konrád, Metód és Jozefa napja.

Valentin: A latin Valentinus családnévből származik. Alapszavának, a latin valens szónak a jelentése: erős, egészséges.

Metód: Görög, latin eredetű név. Jelentése: kutatás, nyomozás, csel, furfang.

270. II. 14. – 1741 éve történt

Valentin-nap – A szerelmesek, a jó barátok és mindazok ünnepe, akik szeretik egymást. Valentin püspök halálának évfordulója. 496. II. 14-én I. (Szent) Gelásius pápa elrendelte, hogy e napon ünnepeljék Szent Valentin napját.

1990. II. 14. – 21 éve történt

A Voyager-1 űrszonda fényképet készített az egész naprendszerrel.

Február 15.

Kolos, Georgina, Alfréd, Györgyi és Fausztina napja.

Kolos: Régi magyar személynév. A német Klaus névnek a magyar formája, ez pedig a Nikolaus (magyarul: Miklós) név rövidülése. A Kolozsvár helynév első eleme is valószínűleg a Kolos személynévből származik. Jelentése: az iskolához tartozó, tanító, tanuló.

Alfréd: Germán eredetű név. Jelentése: tündér, tanács.

1893. II. 15. – 118 éve történt

Puskás Tivadar találmányának köszönhetően Budapesten beindult a vezeték nélküli rádió öse, a Telefonhírdő-szolgálat. Puskás a bécsi és a pesti Műegyetemen folytatott tanulmányai után Londonban és Amerikában élt hosszú évekig, ahol megismerkedett a vezeték nélküli távíróval és az Edison-féle szénmikrofonnal. A

nagy fellendülés 1892-ben következett be, mikor az Osztrák–Magyar Monarchia Szabadalmi Hivatalában és még 18 országban bejelentette a vezeték nélküli rádió ösének tartható telefonhírdő szabadalmát. Ma már azt is hozzátehetnénk: az internet bizonyos részei, pl. a YouTube is kísértetiesen emlékeztet Puskás korai szabadalmára...

1950. II. 15. – 61 éve történt

Bemutatták Walt Disney Hamupipókéjét.

Február 16.

Julianna, Lilla, Fülöp, Illés, Dániel, Sámuel és Filippa napja.

Julianna: A Juliánusz férfinév latin eredetű név. Jelentése: a Julius nemzetséghez tartozó, ragyogó, Jupiternek szentelt.

Sámuel: Héber eredetű név. Jelentése: Isten meghallgatott.

1600. II. 16. – 411 éve történt

Haladó nézetei miatt Rómában, mágnán elégették a korszak legnagyobb filozófusát, Giordano Brunót, akinek eredeti neve Filippo Bruno volt. A római inkvizíció hetévi börtön után ítélte máglyahalálra. Campo dei Fiorin volt a máglya felállítva. Az 1548-ban született itáliai természetfilozófus és dominikánus szerzetes nézetei szerint a világ végtelen – amely Isten végtelenségének felel meg –, valamint egyenértékűek és sokfélék a világrendszerek. Giordano Bruno világnézetét tankötevényekben és párbeszédekben ábrázolta, írt szonettekét és egy komédiát is.

1740. II. 16. – 271 éve történt

Megszületett Giambattista Bodoni nyomdász és betűmetsző, akiről ma is használatos betűtípust neveztek el. A klasszicizmus legnagyobb nyomdása. A világ talán leghíresebb betűmetszője, róla neveztek el a Bodoni antikva betűtípust, melyet ma is használnak. Ezzel szedik az International Herald Tribune címlapját.

Az író elmegyógyász

Csáth Géza

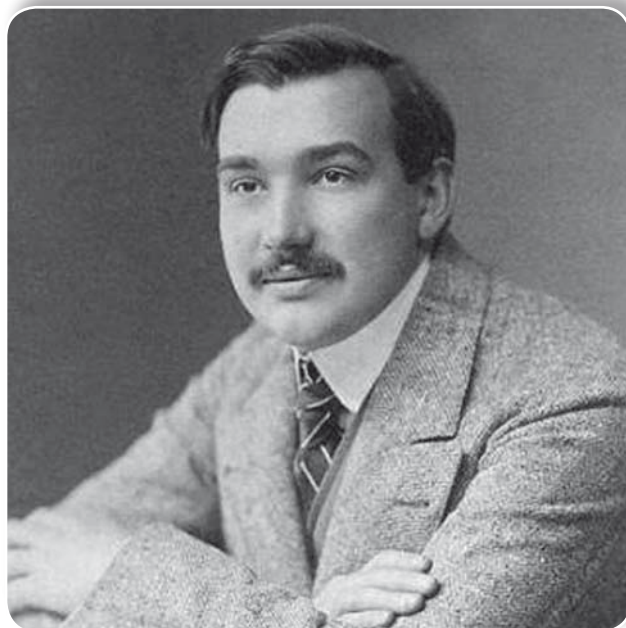
Százhuszonnégy éve, 1887. II. 12-én született Szabadkán Csáth Géza orvos, író, kritikus, zeneesztéta, eredeti nevén dr. Brenner József, Kosztolányi Dezső unokatestvére. Édesanyját 8 éves korában vesztette el, és ezt sohasem tudta kiheverni. Édesapja ügyvéd volt, nyilván tőle örökölte a zene szeretetét. Sokoldalú tehetsége már gyermekkorában megmutatkozott: kitűnően hegedült, rajzolt, festett. Tizennégy éves korában érdekes zenekritikákat írt a Bácskai Hírlapba. Ez időben azonban még nem is író akart lenni, hanem festő.

Érettségi után Budapestre került orvostanhallgatónak. 1908-tól a Nyugat rendszeresen közölte elbeszéléseit és zenekritikáit. Bartók és Kodály első méltatói közé tartozott. 1909-ben ideggyógyászként a Moravcsik-klinika tanársegédje, majd több helyen dolgozott fürdőorvosként. Pályakezdő írásait áthatotta a magyarságtudat és a politikai érdeklődés. Unokabátyjához hasonlóan ő is dédelgethette a Kosztolányi-nagypapa emlékét, aki századosként szolgált Bem seregében.

Két barátjával együtt írta meg A repülő Vuicsidol című kisregényt, amely a Bácskai Hírlapban jelent meg. A mű egy szenzációs találmányról (repülőgépről) szól, amely majdnem elsüllyedt a szabadkai bürokrácia útvesztőiben.

Írásaiban hangneme megváltozott, amikor a fővárosba költözik. A nagyvárosi életet tökéletlenebbnek, embertelenebbnek tartotta, mint a vidéket. Csáth Géza első alkotói korszakában íródott A fekete kutya című novella. Ebben a szerző gondosan mutatja be az öreg parasztnak a tudóbajos fiához való mély, őszinte ragaszkodását. A fia halála után üresnek érzi a világot. Ebben a reményvesztett állapotban találkozik a jegyző kutyájával, akit nagyon megszeret. A kutya azonban beteg, és gazdája egy napon végez vele. Az öreg paraszt megint egyedül marad. Azonban bosszút áll a jegyzőn, és megöli. Amikor 20 éves korában (1908-ban) első novelláskötete A varázsló kertje megjelent, az egész kritikai élet ünnepele fogadta az új hangot.

Csáth Géza elsősorban lélekábrázoló, és ez is maradt mindvégig. Novellái a szimbolizmus és a szecesszió jegyében születtek. A freudi pszichoanalízist – mint ábrázolási módszert – először alkalmazta irodalmi műben a magyar nyelvterületen. Képzletét az idegbeteg

vagy idegbetegsége hajlamos emberek groteszk, zilált, zaklattott világa izgatta.

Legtökéletesebb novelláinak egyike a Trepov a boncolóasztalon. Az író nem is Trepov alakjával foglalkozik (aki tömeggyilkos volt), hanem a kegyetlenkedéseit túlélők lélektanával. Egész írói életművének meghatározó élményforrása a gyerekkor (Délutáni álmom, A varázsló halála c. novella). Nemcsak felnőtt hősei vannak tele gyilkos indulatokkal (Gyilkosság c. novella), hanem ártatlannak tetsző gyerekhősei is szadista hajlamokkal indítva vetemednek gyilkosságra (Anyagyilkosság, A kis Emma c. novella).

A Délutáni álmom című novellában saját életének vágyait, hiányait, szorongásait szövi bele álmába. Az álmom meséket idéző varázsvilága ad lehetőséget a történet hőséneke arra, hogy 2 óra 10 perctől fél háromig egy teljes megváltástörténetet álmodjon végig.

Egyéb művei: Janika, Hamvazószerda, Apa és fiú, Egy elmebeteg nő naplója, Elfeledett álmom, Ismeretlen házban, Az albíróék, Zene-szerző portrék, Schmidt mézeskalácsos, Muzsikuskok. Csáth Géza a legjelentősebb novellisták közé tartozott. Őt novelláskönyvet, egy drámát, két kötet zenei írást, néhány zeneművet és egy elmeorvosi szaktanulmányt hagyott az utókorra.

Bálint avagy Valentin: a szerelmesek napja

Valentin püspök halálának évfordulója. 496. II. 14-én, 1741 évvel ezelőtt I. (Szent) Gelasius pápa elrendelte, hogy e napon ünnepeljék Szent Valentin napját. Az ősi pogány templomi áldási ceremóniákból alakultak ki a Valentin-napi szokások. Ezt a napot az anglok már 1446-ban ünnepelték. Az 1700-as években váltak divattá a Valentin-verseskötetek, a 19. században ezen a napon már üdvözlőkártyákat is küldtek egymásnak az emberek. A Valentin-nap megünneplése vidékünkön 1990-ben éledt újjá.

Az ókori Rómában február közepén volt a várva várt Lupercalia, a szerelemünnep, amikor mindent szabad. A római erdőisten, a farkas alakjában elképzelt Faunus asszonyát, Luperca istennőt dicsőítették ezen a napon, s Faunusról köztudott, hogy féktelen, kifogyhatatlan szerelmi erővel rendelkezett. Ekkor Róma fiataljai, akik a látszat kedvéért

épphogy csak elrejtették szemérmüket egy rongydarab alá, véletlenszerű névkihúzás nyomán párt kerestek maguknak.

Ilyenkor az is szokás volt, hogy a lányok körbe futották a Palatinus dombot, a város papjai pedig egy kecskebőrből készült szíjjal meglegyintették őket. (A szíjat február-nak hívják, ebből lett a február.)

A legenda szerint az i. sz. 270-ben tartott ünnepen végezték ki Valentint, az üldözött, keresztény püspököt. Bizonyos nézetek szerint Valentint azért itélték halálra, mert segített üldözött keresztény társainak, sőt egyiket-másikat ki is mentette a börtönből, míg más források szerint Valentin titokban párokat adott össze, noha ezt II. Claudius megtiltotta, mondván: a nőtlen katona lojálisabb a nősnél.

A legenda szerint a kivégzés előtt Valentint börtönben őrizték. A börtönőrnek volt

egy vak lánya, akit Valentin imádsággal meggyógyított. Egy másik variáció szerint ez a lány teljesen ép látású volt, viszont szerelembe esett Valentinnal. Amikor a férfit vitték a vesztőhelyre, akkor odakiáltott, hogy „a Te Valentinod”, illetve egy másik változat szerint levélkét dobott a (vakságból felgyógyult) lány felé az imént idézett szöveggel.

A teljesség kedvéért van egy harmadik variáció is, amelyben nincs semmilyen lány, csak anyyi, ahogy miközben vitték el, azt kiáltotta a tömegnek, hogy „Ne felejtsetek Valentinot!”, és hogy „Szeretlek benneteket!” Mint kitűnhet, a szeretet motívuma mindhárom esetben meghatározó erővel van jelen, s ennyiben mintegy előkészíti napjaink megemlékezéssorozatát. Valentin-nap tehát a szerelmesek, a jó barátok és mindazok ünnepe, akik szeretik egymást.

A költészet nemesít

Betekintés az újvidéki Petőfi Sándor Magyar Művelődési Központ tevékenységébe – Bemutatjuk a kultúrház irodalmi szakcsoportját

A székvárosi magyar művelődési egyesület népszerű irodalmi szakkörének a vezetője – csaknem két évtizeden át – Berényi Ilona tanárnő volt, műsorokat is szerkesztett és rendezett. Többek között beindította a téli szünidei, programban és az egykori Mesedélelőtt és Mesedélután, majd a Kincses pódium egyhetes rendezvénysorozatát. Kezdeményezte a magyar kultúra napjának a megünneplését. A szereplő diákok köréből kiváló versmondók, műsorvezetők és tollforgatók lettek: Horvát Anikó, Fehér Ildikó, Povázai Ágnes, Kanizsai Viktor, Tóth Ervin, Vékás Éva, Kalapáti Norbert, Patarica Tímea, Csolák Anita stb. Az idősebb tagok közreműködnek az Újvidéki Rádió és Televízió vagy más kulturális intézmények szerkesztőségeiben.

Három éve Ladisity Melinda a szakvezetője a megnevezett csoportnak, aki korábban az Újvidéki Színházban gyermekszínjátásokat készített fel a szereplésre. A Petőfiben ő is vállalkozott műsorok szerkesztésére és rendezésére. Közkedvelt szakcsoportjának a tagjai: Barcal Teodóra, Barcal Viktor, Bátori Anita, Forró Tamás, Gombár Csaba, Ladisity Nikola, Ladisity Nóra, Lahos Melody, Major Kitty, Palatinus Evelin, Patarica Ildikó, Resnyák Krisztina, Resnyák Szilvia általános iskolás tanulók; Burány Boglárka, Csoák Anita, Gombár Lea, Korom Igor, Ladisity Adrianna, Major Kristóf, Patarica Tímea, Szabó Erika, Zsolcer Albert középiskolások; Pápista Zsolt, Szenyves Tivadar és Túri Viktor egyetemi hallgatók (jó néhányan a korábbi csoport tagjai voltak).

A csoporttagok közül többen felléptek a művelődési központ színpadán megjelent vers-próza összeállítással: január 22-én, a magyar kultúra napján, március 15-én, az 1848–49-es magyar forradalom és szabadságharc évfordulóján, a Szent István-napi ünnepségen, az aradi vértanúk emléknapján, a karácsonyváro és más hagyományos vagy alkalmi rendezvényeken. Néhányan narrátorok és műsorvezetők voltak. Számukra emlékezetes marad a 2010 novemberében a kultúrházban rendezett Petőfi-napokon való

fellépésük is Petőfi-versekkel, amelyeket élményszerűen előadtak az idén, január 22-én a budapesti Corinthia Szálló báltermében is, a XV. Magyar Kultúra Napja gálarendezvényén. Közülük sokan kaptak díjat a tavaszi Petőfi-szavalóversenyeken művelődési otthonukban, iskolájuk díjazott versmondói is voltak.

Burány Boglárka, Pápista Zsolt, Szabó Erika és Szenyves Tivadar az elmúlt év októberében 2. helyezést értek el a Pécsen megrendezett Erkel Ferenc történelmi vetélkedőn. A szakcsoport 2009-ben vendégszerepelt a hagyományos Juhász Fesztiválon, a magyarországi Túrkevéren.

Ladisity Nikola, Csolák Anita és más csoporttagok lapunknak nyilatkozva elmondták, hogy a szakkör által közelebb kerülnek a magyar költőkhöz és írókhoz, műveik nemesítik jellemüket és életüket; vers- és prózamonddással, valamint színpadi játékkal fejlesztik előadókészségüket. Ide, e világba vonzza őket

a vidám társaság is, vagyis a fellépő diákok, akikkel nagycsaládot, közösséget alkotnak. Gyakran velük együtt lép színre a Beszédes Margit tanárnő vezette újvidéki Kapisztrán ferences ifjúsági kórus, amely művészeti teljesítményéért januárban Budapesten elnyerte az Örökség serleget. Más vendégszereplők is kiténtek a Petőfiben.

További sok sikert és élményt kívánunk mind az irodalmi szakcsoport, mind a Kapisztrán kórus lelkes tagjainak és szakvezetőinek. Dicséret illeti Bátori Józsefet, a művelődési ház elnökét, a vezetőség tagjait és a titkárság alkalmazottjait is, akik részt vesznek a sokrétű szervezőmunkában.

Azok a diákok, aki szeretnének az irodalmi szakkör tagjai vagy vendégszereplői lenni, az újvidéki Petőfi Sándor Magyar Művelődési Központ 021/4-740-697-es telefonszámán kaphatnak bővebb tájékoztatást.

B. I.

RÜGYFAKADÁS

Kedves Naplóm!

Ezen a héten sok jó történt velem. Észrevettem, hogy nagyon tetszem egy lánynak, és ő is tetszik nekem. Mi ez, ha nem szerelem?

Egész nap csak rá gondolok. Ám van egy kis probléma, nem tudom, hogyan mondjam el neki. Mindennap elhatároztam, hogy szólok, de valahogy nem merem. Nagyon belezúgtam. Voltam már szerelmes, de ennyire még soha. Úgy érzem, ez az első igazi szerelmem. Most is rá gondolok. Egyszerűen nem tudom kiverni a fejemből. Rettentően szép és okos lány. Nem lehet szavakba foglalni, mennyire tetszik. A lány tizenkét éves, magas, barna, göndör haja van, a szeme pedig kék. Jó tanuló, és a házimunkát is jól végzi. Na de most már mennem kell, mert sok házit kaptam, azt is meg kell csinálnom. Hát kemény dió lesz, mert ez a szerelem most mindennél fontosabb. Erőt gyűjtök, és holnap, ha lesz rá alkalmam, elmondom neki, mert már nem tudom tovább magamban tartani. Remélem, sikerülni fog.

Csernicsek Ervin, 8. osztály, Petőfi Sándor iskola, Doroszló

A nagy Ő!

Nem emlékszem arra, hogy lett volna olyan fiú, aki nekem nagyon tetszett. Ám azon el szoktam gondolkodni, hogy vajon milyen is lesz az igazi.

Egy alkalommal anyuval vasárnapi ebédet főztünk, és ugye munka mellett jókat lehet beszélgetni. Megkérdeztem anyát, honnan lehet azt tudni egy fiúról, hogy ő-e az igazi. Azt mondta, hogy azt majd tudni fogom, ha itt lesz az ideje, de mindenben fontos az összhang közöttünk. Ezután elképzelttem magamban, hogy milyennek is kell lennie: a szeme kék, a haja barna vagy fekete, szeressen sportolni, kedves, okos legyen, jókat lehessen vele beszélgetni, nevetni. Ezt gyorsan elmeséltem anyunak. Ő mosolygott, és azt mondta, hogy csak türelmesen keressem, de ezzel még ráérek. Most a tanulás a fontos.

Ebben igazat adtam neki, mégis már nagyon kíváncsi vagyok a hercegemre!

Sóti Enikő, 7. osztály, Thurzó Lajos iskola, Zenta

Bács Ágnes adai tanuló rajza

Szerelmem első látásra

*Szerelmem volt első látásra. Amikor megláttam,
Ő a legszebb! Ijedtemben elszaladtam.
Elbújtam egy fa mögé, és onnan lestem,
Felmásztam a fára, no de le is estem.*

*Mikor megláttam barna haját és kék szemét,
Elhagyott minden remény.
Tudtam, hogy soha nem fog járni velem.
Nem lehet ilyen szerencsém nekem!*

*Arról álmodoztam, ha együtt vagyunk,
Hogy naponta sétálunk, labdázunk fagyizunk.
Mindennap vele álmodtam,
Titokban a postaládájába ajándékot dobtam.*

*Vártam a választ, mit fog szólni,
Akar-e velem szóba állni.
Ő volt életem első szerelme,
Míg élek, el nem felejttem!*

Nagy Tamás, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Álom volt csak...

*Nem akartam, hogy így legyen, mégis megtörtént,
beleszerettem, egy perc volt ez, és kész.
Hiába próbáltam, nem tudtam feledni,
jobb lett volna, bele se szeretni.*

*Ezzel kell élni, nap mint nap felébredni,
viszonylatlanul szeretni, s mégis boldog lenni.
Fájó szívvel búcsúzni attól, ki sohasem volt tiéd,
s rájönni, hazugság, álmom volt csak ez az egész!*

Vörös Teodóra, 7. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Kulcsár Szilárd topolyai tanuló rajza

Az első szerelem

Biztosan mindenkinek volt már szimpátiája, ahogy nekem is. Még óvodás voltam, vagyis kiscsoportos, amikor megtetszett egy kisfiú.

Abban az időben nagyon szerettem óvodába járni, anyukámnak nem kellett könyörögnie, hogy öltözzek fel, siessék, mert elkészünk. Legtöbbször már az első között ott voltam, hogy lássam a kisfiút. A szimpátiám alacsony, vékony termetű volt, rövid, szőkésbarna haja és barna szeme volt. Mindig vicces, jókedvű, barátságos és ügyes. Csinos ruhákban járt. Az első találkozás óta sokszor együtt voltunk. Amikor kimentünk az udvarra hintázni, csúszdázni, mindig ott volt mellettem. Emlékszem, amikor megkérdezte tőlem:

– Niki, lökdöshetem a hintádat?

Én pedig vörös arccal válaszoltam:

– Igen.

S e közben nagyon boldog voltam.

A szimpátiám nem messze lakott tőlünk, ezért sokszor kimentünk kérekpározni, labdázni. Egyszer eljött beszélni:

– Szia, Niki, lenne kedved kimenni?

– Kik várnak kint?

– Rebeka, Ivett, Orsi és Bence.

Örömmel mentem ki játszani. A többiek a bújócskát választották, én mindig a szimpátiámmal bújtam el egy helyre, ezért csúfoltak is, de ez engem nem érdekelt. Örültem, hogy együtt vagyok vele.

Ezek az emlékek maradtak meg az óvodás szimpátiámról, de sajnos, az óvoda véget ért, és így ennek a szerelemnek is vége szakadt. Örömmel gondolok vissza rá, de azóta már mást szerettem meg.

Larbah Nikoletta, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Szia, szerelem!

„Szíved tájékán feszengetni kezd egy kis aranyrögöcske, Tétován rálepsz a kuncogó, halk öröme...” – írta Miroslav Antić egyik versében. Valóban az első szerelem egyszer mindenkire rátalál!

Az én történetem még az óvodában kezdődött. Egyik reggel egy különös kis szőke fejecske kukucskált be az ajtón.

– Új ovis érkezett! – szólt az óvó néni.

Ekkor a gyerekek sugdolózni kezdtek, hogy ki is lehet ez a kisfiú.

– Bemutatom nektek Dávidot! – mondta Nelli néni.

Múltak a napok, és az a kék szemű kisfiú egyre jobban megtetszett nekem. Próbáltam barátkozni vele, de ő még mindig féltékeny ismerkedett az új környezettel. Nagyon örültem, amikor az óvó néni a játszótérre menet mellé állított párnak. Valószínűleg egész úton fülig érő szájjal vigyorogtam, de láttam, hogy a szeme sarkából ő is engem figyelt.

Végre elérkezett a szülinapi bulim, ahová természetesen őt is elhívtam! A legszebb ruhámat vettem fel azért, hogy tetszem neki. A szívem egyre erősebben kalapált, hogy mikor érkezik Dávid. Amikor belépett az ajtón, a kezében egy különleges rózsából és cukorkából összeállított csokorral, boldog születésnapot kívánt, és az arcomra nyomott egy puszit.

Az ajándékát sokáig őriztem, és a cukorkákból is csak néha-néha loptam egy-két szemet, mert azt akartam, hogy ez az emlék sokáig megmaradjon!

Krnjac Marija, 7. osztály, Thurzó Lajos iskola, Zenta

A hídon

Állok a hídon, várom a választ,
Nem jön senki, csak egy könnycsepp fásaszt.
Ennyi maradt hát, nézz meg jól,
Fáradt vagyok a várakozástól!

De jön a remény, s megfogja kezem,
Nem enged el, hiába ellenkezem.
Egy zöld szempár áll a remény mögött,
Kisütött újra a nap a híd fölött.

Már nem félek, jöjjön bármi.
Éget a nap, már nem fogok fájni.
Valahol harang szól, elmúlt a néma gyász,
Gondolj rám egyszer, ha te is a hídon állsz!

Goór Petra, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Gregus Emma csantavéri tanuló munkája

Simon Oszkár magyarittabéi tanuló munkája

RÜGYFAKADÁS

Ö

Volt egyszer egy lány,
a táborból ismertem már!
Nagyon aranyos csaj,
csak az a baj, hogy szóke a haj!

50 Cent a kedvence,
Hiphopot rop minden este!
Focizni is szeret,
de kapus nem lehet!

Szí, szí, szí,
ez a lány szösz!
Ezt mutatja a tábla:
a suliklassz, ha zárva!

Bla, bla, bla,
ez lejárt duma!
Szeret engem Éva,
nálam ő még béna!

Bárhogy könyörög nekem,
én akkor sem szeretem!
Egyedül élem életem,
nem kell lány, ezzel végeztem!

Lehoczki Dániel, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Virágének

Édes kis Gyöngyvirágom, a legszebb vagy a világon!
Szebb vagy, mint a liliom, és jobb is az illatod.
Orcád piros rózsa. De most ütött az óra,
felpattanok a lóra, odaérek virradóra.

Antalovics Krisztián, 7. osztály, Kis Ferenc iskola, Szilágyi

Szerlem kopogtat a szívem ajtaján

Óvodás koromban a felnőttek gyakran megkérdezték tőlem, hogy voltam-e már szerelmes. Egyszer azt válaszoltam, hogy igen, máskor, hogy nem, mert nem is értettem a kérdést.

A szomszédunkban élt egy idősebb bácsi a feleségével. Egyszer ő is ugyanezt kérdezte tőlem. Neki elárultam, hogy azt sem tudom, mit jelent ez a szó. Ekkor elmesélte, hogy amikor ő is a felesége fiatalok voltak, és először meglátta, erős kopogtatást érzett a szíve ajtaján, beengedte, és azóta is ott van. Figyeltem minden szavát, mégsem értettem, hogyan lehet egy szíven ajtó, amelyen kopogtatni is lehet, sőt el is fér benne valaki.

Múlt az idő, és az iskolában a szívről tanultunk. A tanárnő beszélt pitvarokról, kamrákról, de ajtót nem emlegetett. Akkor egy kicsit csalódtam a szomszéd bácsiban, mert úgy éreztem, hogy becsapott.

Néhány év múlva iskolai kirándulásra mentünk. Amikor hosszú utazás után megérkeztünk, éppen akkor ért oda egy másik autóbusz is. Velünk egyidős gyerekek utaztak rajta. Köztük megpillantottam egy lányt, aki nagyon szép volt. Szerettem volna megismerni, de nem mertem megszólítani. Tetszett a hosszú haja, mosolygós arca és minden mozdulata. Követtem mindenfelé. Egyszer összeszedtem a bátorságom, és bemutatkoztam neki. Ő is elmondta, hogy hívják, hová valósi, és már futott is a barátnői után. Másnap újra találkoztunk, és sokat beszélgettünk. Beszélgetés közben eszembe jutott a szomszéd bácsi. Akkor értettem meg, hogy valóban van a szívünkön egy ajtó, és ha úgy érezzük, hogy valaki kopogtat, az nem lehet más, mint a szerlem.

Dékány Máté, 8. osztály, Petőfi Sándor iskola, Doroszló

Kedves Pajtások!

Van, akit már eltalált Cupido nyila, van, aki még csak célpont. Ezek is, azok is jól tették, hogy élményeiket prózában vagy versben megörökítették, mert én most Bálint-nap közeledtével válogathattam közülük a Rügyfakadás oldalaira.

Sokan már óvodás korukban megtapasztalták a kölcsönös szimpátia szépségeit (**Larbah Nikolettá, Krnjac Marija**), s tudják, ha az ovis szerelem elmúlt is, a szép emlék megmaradt. Mások még ötödikben sem találtak rá a nagy ő-re (**Novák Konrád, Sóti Enikő**). Szurkolunk nekik, hogy az idén sikerüljön. Nagy Tamásnak nincs szüksége szurkolásra, az ő receptje: Szerelem első látásra. **Csernicsek Ervinnek** pedig az a legnagyobb gondja, hogyan valljon szerelmet. Figyelmebe ajánljuk **Antalovics Krisztián** versét, aki a virágénekek stílusában udvarol. A szerelmeseknek néha csalódással is számolniuk kell (**Vörös Teodóra**), de mindig van remény egy újabb szép élményre.

Az előbbi számokból már értesülhettetek, milyen sokat jelent az adaiaknak az új híd, de hogy még a szerelmes **Goór Petrát** is szép vers megírására ihlette, az a mai válogatásból látszik. Dékány Máté fogalmazását pedig azért nem hagyhatom ki a sorból, mert szerkezetével, stílusával ezt sokszorosan is megérdemli.

A múlt héten két iskolából kaptam rengeteg írást, olyat is, ami más rovatba kívánczok. Ez kitűnik a következőkből:

Ada: Balassa Kinga, Gyalog Szabrina, Karácsonyi Ágnes, Kovács Írisz (3 írás), Sévity Iván (2 írás) és Virág Attila; egy-egy strófát írtak József Attila verse nyomán: Bács Bernadett, Bajusz Krisztina, Bálint Izabella, Bálint Rusák Patrik, Búcsú Ákos, Fehér Kornél, Gajdos Rita, Gömöri Imre, Gubik Georgina, Hegedűs Ákos, Koós Ágnes, Kőrösi Ágota, Kubina Lotti, Ladócki Alexandra, Lakatos Fanni, Lázár Boglárka, Lénárd Dániel, Maksó Simon, Maletaski Szilvia, Merzsán Krisztina, Mészáros Gábor, Nagy Csongor, Patyi Noémi, Solymosi Lehel, Solymosi Rebeka, Szabó Szepesi Emil, Szekerusity Krisztofer, Ürményi Anna, Varga Lilla és Világos Emese;

Csantavér: Anitics Andrián, Bakos Rebeka, Bakos Réka, Bálint Diana, Curnovics Áron, Csetvei Melánia, Dér Szabrina, Földi Krisztián, Gregus Emma (2 írás), Gulyás Melánia (2 írás), Hajgos Zsanett, Hovanyec Judit, Januskó Evelin, Januskó Zsanett, Nagy Gergely, Nagy Noémi, Pál György, Pejnovac Máté (2 írás), Sinkovics Szabaszián (4 írás), Surányi Anett (2 írás), Szokola Leontina, Vituska Viktória (2 írás) és Zabos Réka. Riportot küldött: István Dárió, Kukli Zsófia, Rékli Lejla, Szabó Sára, Tóth Bagi Renáta – ezeket az írásokat a Mizujs rovatnak továbbítottam; Földi Flórián és Oláh Andrea olvasmánnyal kapcsolatos gondolatsorát pedig a Gyöngyhalásznak. Rajzot küldtek: Ander Patrícia, Cvitkó Beatrix, Horvát Krisztián, László Nikolett, Lőrinc Nikolett, Szabó Emília;

Órom: Sóti Márton.

Kövessétek az adaiak és csantavérek példáját!

Tomán Mária

Még nem tudom

Én még nem tudom, milyen az a szerlem, de már nagyon sokat hallottam róla. A barátaim azt mondják, butaság, a felnőttek meg csupa jót mondanak róla.

Nem voltam még szerelmes, ám van egy lány, akivel szívesebben vagyok, mint a többivel. Szeretek vele beszélgetni, görkorsolyázni, társasjátékot játszani, egyszóval mindent. Jól érzem magam vele, és ő is örül, ha velem lehet. Egyszer összevesztünk, de hamar kibékültünk. Az osztálytársaim néha csúfolnak velem, de engem ez nem érdekel.

Ha megnövök, és szerelmes leszek, elmesélem, milyen is az érzés, szerelmesnek lenni. Most csak remélem, a felnőtteknek van igazuk, hogy csodás, de néha fájdalmas, és nem a gyerekeknek, akik szerint butaság.

Novák Konrád, 5. osztály, Petőfi Sándor iskola, Doroszló

Már pályafutása legelején azt mondták, hogy még a lábujjába is több tehetség szorult, mint Demi Moore-ba és Jennifer Anistonba összevissza – Nyilatkozatából: „A sikerek után ma is úgy gondolom, hogy számos sokkal értelmesebb foglalkozás létezik, mint a színészet” – 2011-ben több mozifilmben láthatjuk a még mindig nagyon fiatal sztárt...

– Téged – tudtommal – Long Islandon, egy pizzaszalonban fedeztek fel.

– Ó, igen. Abba a pizzaszalonba a szörf-deszkákról csapódtak be a napsütötte srácok és a csajszi. A családommal az egyik sarokban majszoltuk a pizzát, amikor édesapámat megszólította valaki, ügynöknek mutatkozott be. Azt mondta, hogy kozmetikai cikkekkel foglalkozó ügynök a Wilhelmina modellügynökségtől, hogy lenyűgözte a szépségem, és hogy néhány nap alatt modellt faraghat belőlem. Így kezdődött...

– **Meglepődöttél az ajánlaton?**

– Mindössze tizenegy éves voltam akkor. Mit mondjak? Nagyon untam az alkalmi melót. Hülyeségnek tartottam az egészet. De aztán a Wilhelmina góréi azt tanácsolták, hogy próbálkozzam meg a filmmel, csinos pofikám van. Gondoltam lesz, ami lesz, ha megfelelek, jó, ha nem, akkor sem dől össze a világ.

– **Benevezted egy castingra?**

– Képzeld el, kétezer jelölt közül engem választottak ki Mathilda szerepére a francia Luc Besson rendezte Leon, a profi című bizarr thrillerbe. Ez a munka már fellelkesített. Jean Reno és Gary Oldman élesben lövöldözött egymásra a filmben. Engem is megtanítottak a fegyver kezelésére. Megtanultam azonnal, hogy Hollywoodban illik komolyan venni mindent, a farsangi bált is, és a moziban azt is elfeledjük, hogy egy mesébe csöppenünk – a valóság és a fikció közelebb áll egymáshoz, mint hittem volna.

– **Mesélj magadról.**

– Jeruzsálemben születtem. Édesapám neves doktor, a meddőség szakértője, édesanyám háziasszony. Én öt mindig „művész nő”-nek szólítom. Mindössze hároméves voltam, amikor a családom elhagyta Izraelt, Washing-

MENŐ FEJEK

Képzelt interjú

Natalie Portman

tonban, majd Connecticutban telepedtünk le, végül New Yorkban állapodtunk meg, ahol elvégeztem – színötössel – a Syosset gimnáziumot. Néhány nyarat a Stagedoor Performing Arts Cam társulatában töltöttem, tehetségemet a Cabaret című musicalben meg a Szentivánéji álomban csillogtathattam meg, a Broadway-színpadon az Anna Frank naplójában szerepeltem. Nem akartam azonban naiv nagylány maradni. Azt mondtam a rendezőknek: „Amit a valóságban sem tennék meg, azt nem játszom el a vásznon sem.” Elutasítottam a Lolita címszerepét. Nem tudom, hogy meztelenre vetkőzöm-e valamikor, de tizennégy éves koromban biztosan nem akartam...

– **Villanásaid voltak megafilmben is.**

– A Gyönyörű lányokban egy peches zongoristát hoztam zavarba, a Szentől szembe

című bűnügyi sztoriban Al Pacino gyermekét személyesítettem meg. Woody Allen a Varázsigé: I Love You című musicalféleségben Julia Roberts, Goldie Hawn és Drew Barrymore mellé szorítottak, láthattál a Támad a Marc című ostobaságban. Padmé voltam George Lucas Star Wars-meséjében, az újabb epizódokban, a Baljós árnyakban trónusra ültettek. Végül is... sok-sok filmszerep után teleszívtam magamat derével és optimizmussal...

– **2011 a te éved lesz.**

– Igen, megtelik velem a vászon. Megnézhetsz a Fekete hattyúban, a Thorban, a Your Highness című kalandfilmben, egy romkoman... Folytatás 2012-ben, mert most már megnyílt előttem minden kapu.

B. Z.

Gyerekszáj

Pistike meghívást kap egyik osztálytársához, születésnapra. Indulás előtt az édesanyja kioktatja, hogy illedelmesen viselkedjen, például távozáskor köszönje meg a vendéglátást, ami ízlett azt dicsérje meg, de ha valami nem volt jó, arról ne beszéljen.

Pistike megfogadja a tanácsot, és így búcsúzik:
– Köszönöm a vendéglátást, a ropi finom volt, a többiről ne beszéljünk.

Béna

Tanító néni az elsősnek:
– Hogy hívnak kisfiam?
Mire a tanuló agresszíven:
– Pistikee!
Tanító néni mérgesen:
– Mondd szépen!
Erre Pistike újra agresszíven:
– Szépeen!

Caesar

– Mi volt Julius Caesar eredeti foglalkozása?
– ???
– Kertész, mert azt mondta: „A kocka el van vetve.”

Ragozás

– Ragozd az eszik igét!
– Én eszek, te eszel, ő eszik.
– Kicsit gyorsabban – noszogatja a tanár.
– Én falok, te falsz, ő fal – hangzik a válasza...

Egy meg egy

– Móricka, ha azt kérdeztem tőled, mennyi egy meg egy, ne az ujjadat használd hanem a fejed!
– De tanító néni, nekem nincs két fejem!

Jövő

– Már megint nem készültél! Mondd, mire akarod alapozni a jövődet?
– Egy lottó-telitalálatra!

Sötét

– Ugyebár a képen is láthatjátok, a New York-i Szabadság-szobor egyik kezében könyvet tart, a másikban fáklyát. Ki tudja megmondani, mit jelképez a fáklya? Tessék, Móricka!
– Csak azt, hogy sötétben nem lehet olvasni.

Érettségi

Az érettségi vizsgán egy bukásra álló diáknak teszi fel a következő mentő kérdést a vizsga elnöke.
– Na fiam, azt mondja meg nekem, ha már semmit nem tudott, hogy mikor volt a második világháború?
A nebuló visszakérdez:
– Miért, volt első is?

Az ABC

– Nos, kisfiam, mit tanultatok ma az iskolában?
– Az ábécét.
– Helyes. És tudod?
– Persze.
– Jól van. Akkor mondd meg nekem, melyik betűvel kezdődik!
– Az „a”-val.
– És mi jön utána?
– Az összes többi.

Pistike

A tanító néni felszólítja Pistikét:
– Mondj nekem egy gyűjtőszócskát!
– Persely.

Okos kutya

Az okos kutya bandukolt a sivatagban, amikor egyszer csak észrevette, hogy egy leopárd rohan felé, amely minden kétséget kizáróan fel akarja őt falni.

Gyorsan elkezdett gondolkodni, mit tehetne. Észrevette, hogy éppen mellette van néhány csont a földön. Gyorsan odament, és elkezdett egy csontot rágcsálni.

Mikor a leopárd már közel volt, felkiáltott:

– Hú de finom volt ez a leopárd! Bárcsak lenne még egy itt valahol a közelben!

A leopárd ezt hallva hirtelen megállt, majd rémülten felmászott a legközelebbi fára. Ott ezt gondolta magában:

– Hú, ez meleg helyzet volt. Ez a kutya majdnem elkapott.

Igen ám, de volt az egyik közeli fán egy majom, aki látta a történeteket.

Gondolta, hogy szerez egy jó pontot a leopárdnál, ha elmondja neki az igazságot, hátha azután már nem fogja őt bántani.

A leopárd hallva az igazságot dühösen lemászott a fáról, és azt mondta:

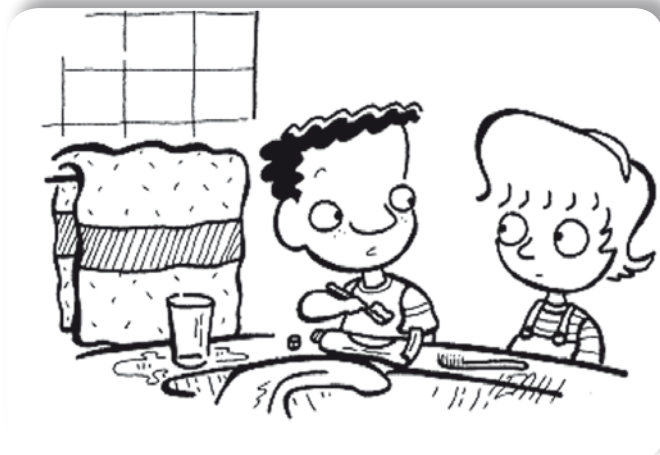
– Gyere majom, ülj fel a hátamra, és majd meglátod, hogy jár az a kutya, aki engem lóvá tett!

A kutya észrevette, hogy mi történt, és látta a majommal a hátán közeledő leopárdot. Gyorsan elkezdett gondolkodni, hogy vajon mit tegyen. Végül leült a csontok mellé, háttal a közeledő leopárdnak, mintha nem vette volna észre, hogy jön. Amikor már úgy érezte, hogy közel járnak, hirtelen megszólalt:

– Hol a fenébe lehet már az a majom. A majmokban nem lehet megbízni. Már legalább fél órája elküldtem, hogy kerítsen nekem még egy leopárdot...

– Nehéz elhinni, hogy a felnőttek aranyosnak találják.

– Rendszeresen mosom a fogam, és mégis kihullik.

Egerek

Egy kutató egereket tanít be arra, hogy ha megnyomnak egy csengőt, akkor enni-valót kapnak. Egy hét múltán megszólal az egyik egér:

– Sikerült végre ránevelnem azt az alakot, hogy ha megnyomom a csengőt, dobjon ide egy sajtot!

A három sündisznó

Három sündisznó megy az erdőben, de eltévednek. Nagyon fáznak, de szerencsére arra jár egy tündér és azt mondja:

– Teljesítem három kívánságotokat, mivel hárman vagytok, mindegyikötöknek egyet.

Az első azt kéri a tündértől, hogy juttassa haza.

A második is azt kéri:

– Nagyon fázom, juttass haza.

A harmadik azt mondja:

– Nagyon fázom, ráadásul egyedül vagyok. Bárcsak itt lennének velem a testvéreim!

A síró nyuszigyerek

A nyuszigyerek sírva megy haza. Az apja megáll előtte, feltűri karjain az inget, és így szól:

– Ki bántott fiam?

– A medve! – szipogja a kisnyuszi.

Az apja lehúzza a karjain az inget, és így szól:

– A te bajod! Miért kötekedtél vele?

Két bolha

Két bolha áll az úttest szélén és cigizik. Arra megy egy bolhás kutya. Megszólal az egyik:

– Na, dobd el a csikket, jön a busz!

Piroska és a...

Piroska odaér a nagymama házához, és bemegy.

– Nagymama! Miért olyan nagy a füled?

– Azért, hogy jobban halljalak.

– Nagymama! Miért olyan nagy a szemed?

– Azért, hogy jobban lássalak.

– Nagymama! Miért olyan nagy az orrod?

– Azért, hogy jobban érezzem a sütemény illatát.

– De nagymama! Miért olyan nagyok a fogaid?

– Azért, hogy jobban meg tudjam rágni a répát, amit nekem hoztál.

– De nagymama! Én nem is szoktam répát hozni neked!

– Hát ez nem jött össze – mondta a nyúl, és kimászott a nagymama ágyából.

Kisbéka

A kisbéka sétál az úton.

Egyszer csak egy elágazáshoz ér, és megdöbbenve olvassa:

„Balra a szépek, jobbra az okosak.”

A kisbéka felsóhajt:

– Most szakadjak ketté?

Sündisznó

Két sündisznó találkozik. Az egyiknek be van kötve a keze.

– Mi történt veled?

– Baleset. Meg akartam vakarni a hátam.

Két tehén

Két tehén nadrágot vásárol a boltban. Mondja az egyik:

– Bőő!

Mondja a másik.

– Honnan tudod, még fel sem próbáltad!

Palacsinta

Agresszív kismalac sétál az erdőben, találkozik Nyuszikával. Hozzávágja a palacsintáját, mire a Nyuszika:

– Ez szándékos volt?

– Nem! Lekváros!

Tehén a buszmegállóban

– Áll egy tehén a buszmegállóban. Ha megjön a busz, hova fog felszállni?

– ???

– Legelőre.

Igaz

A tanár idéz egy versből:

– „Egész úton hazafelé azon...” No, ki tudja, miből idéztem?

Egy diák rávágja:

– Abból a könyvből, amit a kezében tart, tanár úr.

– Ha olyan jó doki vagy, miért nem szerepelsz a Vészhelyzetben?

– Nagypapa olyan idős, hogy még emlékszik arra, amikor először látott valakit az utcán telefonálni.

Orbán János Dénes

Ód

1.

És íme én, a délceg férfiszépség,
egy meg nem festett képből csak álltam,
kék sapkával, ordító nagykabátban,
és szerelmemre nem volt semmi lépték.
Tán szerelmemet is csak kitaláltam,
próbáltam írni róla méla ódát
– de kilógott a kellékdal s a lóláb,
s a nyelvem lila nyakkendőre váltan.
És bevallottan csak a teste kellett;
amúgy szokásos: póker, vetkezős,
ő szinte szűz, én három éve nő.
És mégis ennél jóval többre tellett,
hogymért s honnan – én sem sejthetem,
tudtam holott, ab ovo lóttak ennek,
de fönttartottam poézist, hő szerelmet,
s most átvilágít minden sejtemen.

2.

Hogy ki volt ő – hát nem számít az arc.
Fölkelt a napja, majd leáldozott,
ő is csak egy, aki a túlsó partról
valamit a fogában áthozott.
Csak szerelmem – a kitalált – örök,
és én ki benne csodálom magam;
a tükör áll és csak az arc – ha van –,
mit könyörtelen mindég széttörök.
(S mily esendő a faragvány, a vers,
bár benne van, míg bennem semmi mérték.
Szerelmemről csak halvány, talmi térkép.)

3.

Csak úgy látom (tán önnön kancsiságom),
szép, egyszerű és földi a szerelem:
kicsinosítom magamat,
virágot viszek,
ő meg főz nekem;
– egy mellékdal, mi eltöröl bármily ódát,
melyből nem lóg ki eszme és a lóláb,
egy vonat, mely ha másodosztályon is,
de hozzá elviszen,
s lesz csókom, vacsorám,
fürödni langy vízem.
(Mit látnom és éreznem adatott,
mondhatná bárki: pusztá adatok,
s leírni őket: kopott könyvelés,
gyermeteg napló, az eszme túl kevés.
Szerelmem kamasz-operett marad,
csak ezt szeretném hozni újra létre.
Időnként persze pornófilmbé lépve.)

4.

Előtte mozi, vendéglő, virág.
Még azelőtt trubadúr-szerenád.
Feljött hozzám meginni egy teát.

Nem is terveztem mást. A kártyát
tréfából javasoltam. De hát...
Mert folyvást nyertem: ott állt meztelen,
kíváncsi volt, nem tudta miért játszik,
és hova tűnt
illem és félelem.
Nem tudta, úgy gyakják-e meg
a győzelem jogán,
mint nőt vagy állatot,
de ha úgy lett volna, akkor is
örült, hogy játszhatott,
hogymérezhette végre nőnek önmagát.
És úgy volt szűz, hogy sugárzott,
ömlött belőle
a kurvaság.
A padlón ruhák meg kártyák szereszét,
és ott, a kártyaasztalon,
virágot hajtott a szerelem.
És kelyhében most szállásunk vagyom.

5.

És rólad írnék, de tkp. nem te vagy.
Tkp. én csak én csak én vagyok,
a mindenséget bíró büszke hím,
kártyában mindég győztes zsarnokod,
a hiú Isten méltó földi mása,
ki imádatot csak magának kérne ki
(na persze porba hull, ha épp te nem,
– hisz magát csakis tebened nézheti.)
És hajtogatja: tkp. nem te vagy,
tkp. én csak én csak én vagyok,
ám szerelmemre nincs is földi lépték:
már megint csak akarok
egy jó nagyot!

6.

(kellékdal)
Ahol én fekszem, fű terem,
ördögszekér és kutyatej,
a te ágyad is, kedvesem,
összkomfort kikerics-kehely.

S tán napi kétszer étkezés,
s a falon házi áltatás,
kitalált Isten, szerelem,
lakás.

7.

(lóláb)
(Mert minden arról szól
az histoire-ban,
hogymit, mikor, hogyan
és bármi' árban.)
Nézd, kedves, nézd, egy quinte royale:
a tíz, kilenc, a nyolc, a hét
s végül a szív-hatott!
(A kártyát,
avagy a lételet cinkelik?)
Na most már szívhatod!

Kedves Olvasó Tanulók!

Nagy örömmre szolgál, hogy a folyó tanévben, a Jó Pajtás Rügyfakadás rovatában egyre-másra jelennek meg azok a munkáitok, amelyek azt is mutatják, hogy kipróbáljátok tehetségeteket, és kreatív készségeitek legmagasabb szintjein teljesítetek: felező tizenkettesben írtok virágénekeket, szonettformában dalokat, balladává formáltok tragikus hangvételű, illetve végkifejlettel rendelkező történeteket, s nemrégiben – először, amióta az új tantervek szerint tanultok – megjelentek Johann Wolfgang Goethe Vándor éji dala című költeményének általatok létrehozott fordításai. Azért mondom el mindezt, mert tudom, hogy milyen ellenállásba ütközött annak idején, amikor az új felső tagozatos tantervek és tankönyvek készültek, az az elképzelés, hogy idegen nyelvből fordítói feladatokkal bízunk meg benneteket. Gyakorló tanárok vélték úgy, miszerint egy általános iskolai tanuló nem tud német vagy latin nyelvből fordítani még szótár és tanári segítség révén sem. A Goethe-vershez kapcsolódó feladat végül benn maradt a hetedik osztályos olvasási munkafüzetben, de Catullus (Caius Valerius [Kr. e. 87–54.]) Szeretek és gyűlölök című szerelmes versének latin változata „kivágattatott” a hozzá kapcsolt, segítségül szolgáló latin szótármelléklettel együtt. Hiába volt az érv, miszerint még soha senkinek nem ártott meg egy kis többlettudás, sem ha néhány olyan idegen nyelvű sorra vetül a tekintete, amelyet nem ért, és a nyelvét sem ismeri, mi több, a latin nyelv ismeretének hiánya sem „bánt meg” senkit. A munkafüzetben ezért most csak a Catullus-vers Devecseri-féle fordítása olvasható. A mai Gyöngyhalász viszont közli a latin eredetét is. Ha van kedvetek, keressetek egy latin–magyar kézisztárt, és veselkedjétek neki a fordításnak!

Az általános iskola felső osztályaiban emellett több más klasszikus dal-, elégia- és ódaműfajjal, valamint olyan versformákkal is foglalkoztok, mint a szonett. Némelyik műfaj neve már eleve magában foglalja a dalszerűség, az énekforma, a zenei kíséret jelentését. Az elégia nádsípot jelent és azt jelöli, hogy eredetileg nádsípkísérettel előadott gyászdal volt. Az óda jelentése is: dal.

Orbán János Dénes (1973) *Ód*, illetve **Petri György** (1943–2000) *Római elég* című költeménye nyilvánvalóan a műfaj, illetve a József Attila-opus (és más opusok, pl. Goethe elégiái) ironikus-szellemes újraírásai. Keressétek meg az újraértelmezett műveket! Írjátok meg az eredményt! Mi a véleményetek?

Bence Erika

GYÖNGYHALÁSZ

Petri György

Római elég

Mostanság hallgatok, eltűnök, eltűnődöm,
töpok és renek,
olykor – önnön agyrémem – földeregek
kimért chiméreként önfényesítő lakkcipőmben,
osztrigát szürcsölök e zord időkben
- éheztem eleget ifjúkoromba'
hadd legyek most már én részvétlen és goromba,
éppen elégszer kisémmiztek, megaláztak,
a világ úgy viselt el, mint hőmérő a lázat,
hülyének vélték, mikor a szívem lázadt,
ezért növesztek tehát csigaházat
lelkem köré, hogy ne lássék az alázat,
az inkorrekt szenvedés, az öntetszelgő szégyen,
hogy hajh miért, miért, miért nem éppen
én vagyok a szenvedő alanya ennek
a nyomor-nyelvtannak, amelynek szabályai szerint szenved
embertársaim bő egyharmada,
gyerekek, nők, csecsemők garmada,
ezt nem veszi be a gyomrom semmiképpen,
(talán ezért élek többnyire semmin vagy pépen).
Egyenlőtlenség! Testvérietlenség!
Ja, szabadság az van. Tessék élvezni! Tessék!

Caius Valerius Catullus

Odi et amo...

Odi et amo. Quare id faciam, fortasse requiris.

Nescio, sed fieri sentio et excrucior.

(LXXXV)

Gyűlölök és szeretek...

Gyűlölök és szeretek. Kérded tán, mért teszem én ezt,

Nem tudom, érzem csak: szerteszakít ez a kín.

(LXXXV)

(Ford.: Devecseri Gábor)

Catullus

Szerелеm és gyűlölet

Gyűlölök és szeretek. Miért? Nem tudom én se, de érzem:

Így van ez, és a szívem élve keresztre feszít.

(Ford.: Szabó Lőrinc)

Milyen szoftvert használ a Téliapó?

(Vicces visszatekintő egy informatikai szakember szemével)

A Téliapó hatékonyan végzi a munkáját. Összegyűjti a gyerekek kéréseit, elviszi mindenkinek az ajándékokat, melyhez professzionális logisztikát, manókat, rénszarvasokat, óriási rakterületű szánokat is igénybe vesz. Egy fontos háttérsegítségéről, mely koordinálja a tevékenységét, azonban nem hallani a modern mesékben.

Balázs Csaba, az SAP informatikai cég szakértője számára azonban nyilvánvaló, hogy az ilyen szintű szervezettséget csak vállalatirányítási rendszerrel lehet elérni.

A mese és a valóság keveredése következik tehát.

A Téliapót a gyermekek kívánsága élteti. Így minden egyes beérkező kívánságot és új megrendelést, azaz a gyermeket saját maga regisztrál gondosan a rendelés és a partnerlista modulban. Utóbbi igen terjedelmes adatbázis, hiszen mindenki nevét, lakhelyét tartalmazza, aki valaha is kívánsággal fordult felé. A rendelési modulból a manók elindítják a játékok gyártását, ám a népszerű elemeket (pl. pöttyös labda, egészség) elsőként a raktárkészletből hívják elő, melynek változását is figyelemmel kísérik, hiszen egy kritikus szint alatt szükséges az ajándékok varázslás útján történő előállítás. A számlát, egyedi termékazonosítót a „Boldog karácsonyt!” felirat helyettesíti az ajándékokon. Mielőtt a Téliapó elindul útjára, a legújabb üzleti intelligencia alkalmazást használja, mely optimalizálja számára a milliárdnyi adatból (szélviszonyok, címek, szán folyamatosan vál-

tozó tömege, időeltolódásból származó kívánt megérkezési idő stb.) ki nyert leggyorsabb útvonalat. A gyermekek a kapott csomagokért a következő nap a pénznél jóval értékesebbel, az örömmel fizetnek, melynek megjelenése azonnal erősíti a Téliapó bankszámláján lévő aktívumot. Arról, hogy minden gyermek fizetése, mosolya nyomon követhető legyen, a pénzügy modul gondoskodik – ez rögzíti az okozott öröm mértékét.

Miután a Téliapó kipihente az utazás fáradalmait, átnézi, miként változtak a korábbi évekhez képest a kívánságok. Ezt a controlling modulból teszi meg, mely azt is megmutatja, hogy a költségek (különösen a rénszarvasok ellátása, ajándékgyártás) miként változtak. A személyzeti nyilvántartó (HR) modulban tudja módosítani azon manók adatait, akik egyre jobbá váltak az egyes ajándékok előkészítésében, azaz jövőre másfajta munkát tudnak majd ellátni, de itt lehetséges frissíteni a segítők egyes csoportjainak összesített varázslási indexét is. A manók a tél elmúltával rendszeresen ellenőrzik a szánok, és a rénszarvasok tulajdonságait is, melynek eredményeit a tárgyi eszköz modulban rögzítik. A cikktörzset szintén a karácsony elmúltával frissítik, itt az összes elérhető kívánságot tartják számon.

Így működik tehát az Északi-sarkon a vállalatirányítási rendszer. Vagy legalábbis: így működhetne...

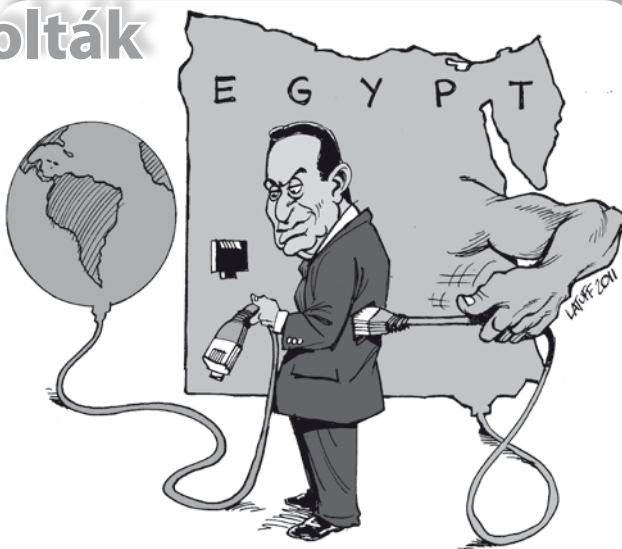
Egyiptomban lekapcsolták az internetet

Az internet történetében az egyiptomi korlátozás számít az eddigi legsúlyosabbnak – vélekednek szakértők, akik szerint eddig még nem volt példa arra, hogy egy kormány a szolgáltatókat az internet teljes lekapcsolására utasította volna. A több mint 80 milliós Egyiptomban 2010 végén mintegy 23 millióan használták rendszeresen vagy alkalmasszerűen a világhálót, ami azt jelenti, hogy egy év alatt 45 százalékkal emelkedett az internethasználók aránya. A világ internetszolgáltatóit rangsoroló független elemző, a Renesys szerint pénteken hajnalra Egyiptom négy jelentős szolgáltatója csaknem egyszerre állította le teljesen a külföldi honlapok elérését.

Az egyiptomi ellenzékiek betárcsázós modemek, faxgépek és amatőr rádiók segítségével próbálnak kommunikálni a külvilággal. „Kommunikációs szabadságharcukban” az internet szabadságáért kampányoló online aktivisták is segítik őket.

„Amint országok akadályozni próbálják a kommunikációt, mi megerősödünk” – írta a Twitteren a We Rebuild csoport egyik aktivistája. A világháló szabadságáért küzdő informatikusok jelentős erőfeszítéseket tesznek azért, hogy lehetővé tegyék a lakosok számára, hogy információkat juttassanak ki Egyiptomból, miután Hoszni Mubarak elnök parancsára szinte az egész országban korlátozták az internet elérését.

Az elnök azért rendelte el a virtuális blokádot, hogy elszigetelje egymástól és a külvilágtól a hatalmára törő ellenzéki csoportokat.

Az egyetlen helyi internetszolgáltató, amelyet nem köteleztek arra, hogy letiltsa a hozzáféréseket, a rendkívül kis piaci részesedéssel rendelkező Nor Group maradt; számos régióban a mobilszolgáltatók is elérhetetlenné váltak.

A hírek szerint az egyiptomi ellenzékiek a kommunikációs zárlat ellenére is megtalálják a módját annak, hogy hírt adjanak magukról: betárcsázós modemeken, hagyományos telefonhálózatokon keresztül, rádióamatőrök segítségével és faxüzenetekben kommunikálnak egymással, illetve külföldi szimpatizánsaikkal.

KOS

Fontos, hogy mindenhez kellő türelemmel viszonyulj, és ne kapkodj, különben csak fölösleges fejfájás lesz a vége. Tudod: lassan járj, tovább érsz! Most ügyesen kell beosztanod az energiádat, ha sikereket akarsz. Rendszeres testmozgásra van szükséged, mert nagyon feszült időszak áll előtted.

BIKA

Dinamikus heted lesz, de ezt most élvezni tudod, úgyis unalmasnak találtad az egyhangúságot. Ha hirtelen meghívást kapsz, ne utasítsd vissza, mert életed egyik fontos fordulópontja lesz az adott esemény! Egy rövidebb utazás jót tenne, az új ismeretségek pedig kinyitnák előtted a világot.

IKREK

A meggyőzésben ász vagy, most kivételesen jó a beszélőkéd (egyébként is, hiszen Ikrek vagy), így azt tanácsoljuk, bátran állj ki magadért, és fogalmazd meg a véleményedet, most hatással lehetsz a környezetedre. Azt viszont felejtse el, hogy egy ábulizott éjszakán hagyod pörögni a nyelved, mert könnyen bizalmas információkat fecseghetsz ki!

RÁK

Valahogy felborul az időérzéked, nehezedre esik normális időpontban lefeküdni, és mindig mindenhol elkézel. Próbáld magad összeszedni, ne a kényelem legyen az első, csak akkor pihenj, ha legalább egy-két fontos feladatot elvégeztél aznap! Még véletlenül se vegyél részt a pletykázkodásban. Előbb-utóbb mindez visszaüthet.

OROSZLÁN

Egyébként is csapatjátékos vagy, de most fokozottan érvénybe lép a közös munkavégzés, a társaiddal együtt olyan feladatot kapsz, melynek során hatékony együttműködésre lesz szükség. Az együtt végzett munka összekovácsolhat valakivel... Jól figyelj oda, hogy milyen csípős megjegyzéseket teszel, mert problémád lehet belőle.

SZŰZ

Olyan személy vehet a pártfogásába, akinek a támogatásáról eddig csak álmodoztál, ez előnyt jelenthet, neked csak annyit kell tenned, hogy figyelsz és tanulsz. A barátáigok még sohasem voltak annyira fontosak, mint most. Nemcsak a közös feladatok kötnék össze, hanem egy új cél is, amelyért együtt küzdötök.

MÉRLEG

Viták, nagyobb összecsordulések vannak kilátásban, és ami a legrosszabb, hogy ez igaz a privát és a sulibeli életre is. Hátározottan ki kell állnod és megvédened magad, ez majd annyira megerősít, hogy a következő ilyen helyzetet játszi könnyedséggel oldod meg.

SKORPIO

Magányos heted lesz, csak a hét vége felé hívnak el egy jó kis buliba, ahol üdítő beszélgetésekben lehet részed, a pocsék hét elejét kompenzálod. Kíméld magad, mert fizikailag most nem vagy terhelhető. Gykezz minél többet pihenni és kikapcsolódn.

NYILAS

Ne vállalj el olyan feladatokat, amikhez erődön felül kell teljesítened, inkább pihenésre, regenerálódásra van szükséged. Most érdemes megejteni a régóta tervezett kényeztető kezelést is. A rosszindulatú pletykákra csak legyints, nincs semmi alapja annak, amit a környezetedben terjesztenek.

BAK

Amennyiben feszültség nehezítette meg az együttműködést az iskolatársaidal, megnyugodhatsz, ennek most vége szakad, valaki lesz olyan jó fej, és enged, vagy belátja, hogy tévedett, így mindenki örülni fog. Minden jó, ha a vége jó! Ne add tovább a bizalmas információt, ami a tudomásodra jutott.

VÍZÖNTŐ

Hiba tapasztaltál meg egy bizonyos dolog az életben, egyáltalán nem biztos, hogy az másodszorra is ugyanolyan lesz, mint elsőre. Mozogj óvatosan, ne bízz semmit a véletlenre, hallgass a megérzéseidre, akkor nem eshet bajod! Önzetlen vagy és segítőkész, könnyen és szívesen adsz másoknak.

HALAK

Költséges hétre számíthatsz, az biztos, végre megtalálod azokat a holmikat, amikre már nagyon régóta vadászol, nem kis vagyont versz el rájuk, de hidd el, megéri! Vedd fel újra a kapcsolatot egy régi ismerősöddel, mert szükséged lesz mindarra, amit lelkileg adni tud neked az illető. Megbízol benne, s tudod, hogy sosem árulna el.

Vajon tetszem-e neki?

Félreérthető megjegyzések, gesztusok. Valóban tetszem neki? Íme, néhány tipp arról, honnan lehet tudni, hogy tetszel valakinek.

Mélyen néz a szemembe és néha-néha zavarba ejtő mondatokkal „bombáz”. Honnan tudhatom, hogy tényleg komolyan gondolja, vagy csak játszik velem?

Szemezés

A srácok nagyon sokszor úgy mutatják ki a lányoknak, hogy tetszenek nekik, hogy mélyen néznek a szemükbe. A szemezés az egyik legőszintébb emberi mozdulatnak számít, ugyanis ahogy szokták is mondani, a szem a lélek tükré. Nagyon sok mindent elárul az, hogy egy fiú hogyan néz rád. Ha sokszor veszi fel veled a szemkontaktust, akkor biztos, hogy kinézett magának!

Figyelj az apró megjegyzésekre

A fiúk zavartságukban hajlamosak néha olyan megjegyzéseket tenni a lányoknak, ami lehet, hogy a lánynak sértő, vagy félreérthető. Ne aggódjatok csajok, ez nem azért van, mert utálnak titeket, épp ellenkezőleg! Ha értitek a poént, és nem veszitek magatokra ezeket a megjegyzéseket, akkor szóljatok vissza nekik, így ebből arra fognak következtetni, hogy ti is vevők vagytok a „beszólásokra.”

Barátkozni akar

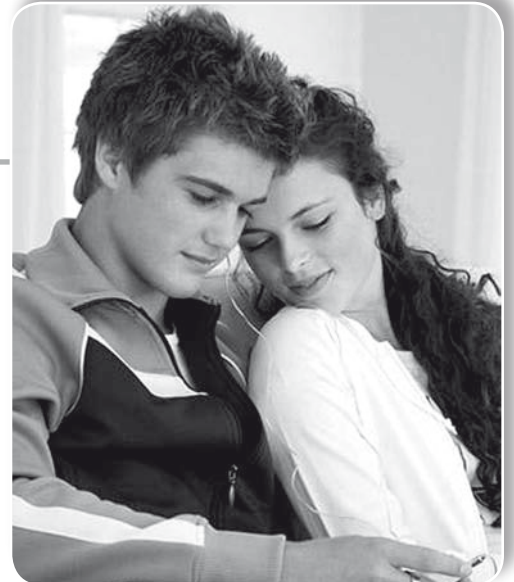
Sokszor fordul elő az, hogy a fiúk először barátként próbálnak a lányok közelébe kerülni, ezért barátkoznak a lányokkal, majd ha úgy látják, hogy szabad a „pálya”, akkor már bátrabbak is lesznek. Ha van egy srác, aki feltűnően, sokszor keresi a társaságodat és mellette szeretne lenni, akkor ott már valami több is lehet. Figyeld meg, hogy mennyire érzi magát zavarban, ha a közlekedben van.

Figyelj az apró mozdulataidra is

Egy fiú sokszor fél beismerni magának is, hogy tetszik neki egy lány, ezért néha csak a szeme sarkából figyeli a lányt, hogy mit csinál, merre van éppen. Ha úgy érzed, van egy srác, akinek tetszel, de nem vagy benne teljesen biztos, akkor figyeld meg akkor is, amikor nem számíthat rá, és meglátod, hogy figyel-e rád folyamatosan, vagy sem.

Érintés

Amikor egy fiú kiszemel magának egy lányt, akkor sokszor ő maga sem veszi észre, hogy akarva, akaratlanul is megböki, esetleg megsimogatja stb. Ha visszafogottan és finoman simogat meg vagy ölel át téged, akkor valószínűleg érez irántad valamit, csak fél elmondani neked. Ha neked is tetszik a

fiú, akkor viszonzod ezeket neki, és lehet, hogy attól bátrabb lesz.

Próbál a kedvedbe járni

Egy igazán romantikus srác nagyon szeret a kiszemelt lánynak örömet okozni azzal, hogy személyes, szívhez szóló ajándékokkal halmozza el. Ebből egyértelműen észre lehet venni, hogy tetszel a fiúnak. Ebből egyébként az is következik, hogy nagyon figyelmes az illető.

Elhív téged ide-oda

Ha a srác elhív téged úgymond „rejtett” randira, tehát suli után sétálni, akkor már biztosan tetszel neki. Ha ez az érzés kölcsönös, akkor hajrá! Menjél el vele mindenhova, ahova elhív, és ismerkedjétek! Veszíteni valód nincs!

A számmisztika segít, hogy többet tudj magadról a vezetéknved analizálásával.

Minden embert meghatároz a családja, és bármilyen meglepő, a vezetéknve is. A számmisztika állítja, hogy nevünk számokká alakításával jobban megismerhetjük önmagunkat, és ez a tudás segíthet, hogy könnyebben kezeljük az életünk során eléünk táruló helyzeteket. Sokan butaságnak tartják a számmisztikát, de azért jó vele eljátszozni.

Számmisztika

Mit jelent a vezetéknved?

Először is alakítsd át a vezetéknvedet a következő módon:

A, J, S = 1

B, K, T = 2

C, L, U = 3

D, M, V = 4

E, N, W = 5

F, O, X = 6

G, P, Y = 7

H, Q, Z = 8

I, R = 9

Hogyha a neved tartalmaz ékezetes betűt, az ékezet nélküli verzió számát használd.

Ezután add össze a számok számjegyeit mindaddig, amíg egy egyjegyű számig nem jutsz.

Szóval, ha a neved például Kovács, akkor a következőt tedd:

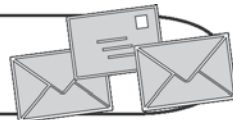
$2+6+4+1+3+1=17$

$1+7=8$

Tehát a Kovács vezetéknévhez tartozó szám a 8.

Íme a számokhoz tartozó jelentések. Jó számolgotást!

- 1 – Függetlenség, eredetiség, egyéniség, versenyszellem, vezetői képesség
- 2 – Érzelmesség, jó kapcsolatteremtés, jó előérzetek, türelem, önbecsülés
- 3 – Boldogság, barátság, kreativitás, szépség, ártatlanság, jó kommunikációs készség
- 4 – Siker, rend, tolerancia, korlátok ledöntése
- 5 – Szabadság, kalandvágy, változatosság
- 6 – Hűség, család, szerelem, jó ítélőképesség
- 7 – Titokzatosság, méltóság, tökéletességre való törekvés
- 8 – Erő, gazdagság, tolerancia, szerelem, jószívűség
- 9 – Szerelem, érzelmesség, nagylelkűség, béke, emberség

Jelena: Éhes madarak

A lengyelországi Tychy városban nyolcadik alkalommal hirdettek nemzetközi rajzversenyt, melyen sikeresen szerepeltek a szabadkai EmArt Műhely növendékei is. **Gresák Lea, Berta Klaudia, Patarscity Edvin, László Roland, Jelena Mijajlović és Mihaela Karantić** munkáját díjazták. Oklevelet és falinaptárt kaptak ajándékba.

Roland: Fára mászó gyerekek

Mihaela: Nagybajuszú ember

Fizikatábor

A 2011-es évben a 12. alkalommal megrendezésre kerülő fizikatábort Csantavéren, a Hunyadi János Általános Iskolában tartották.

2011. január 12. A legtöbb tanuló még a téli szünet utolsó napjait élvezte. Huszonöt diáktársam és én viszont már az iskolapadban ültünk, és figyelemmel hallgattuk Muhi Béla előadását. Később Kovács Flórián avatott be minket a csillagászat rejtelmibe. A kedvezőtlen időjárási viszonyok miatt nem tudtuk teleszkóppal megfigyelni az égitestek mozgását.

2011. január 13. A délelőtti folyamán Tóth Dénes beszélt az elemekről. Az így szerzett tudásunkat csoportmunka keretében kamatoztattuk. Ezután Szórád Endre kápráztatott el minket látványos kísérleteivel.

2011. január 14. Az utolsó nap. Ma versenyre került sor iskolánkban. Tizedik alkalommal rendezték meg a Kovács Sztrikó Zoltán Általános Iskolai Diákversenyt. A versenyen 5 csapat indult Csantavérről. Szép eredményeket értek el. Fizikából: 6. osztály: 1. Szeles Enikő, Temunovity Sztella; 7. osztály: 1. Hubai Dóra, Veréb Roland; 8. osztály: 1. Pesti Nikoletta, István Dárió. Kémiából: 7. osztály: 1. Petkovics Viktor, Szabó Emília; 8. osztály: 1. Kollár Katali, Rékli Lejla.

Nagyon élveztem a táborban eltöltött három napot. Nem bántam meg, hogy részt vettem rajta.

Tóth Bagi Renáta, 8. osztály,
Hunyadi János iskola, Csantavér

Genius tábor

Csantavéren az idén megszervezték a 12. fizika-kémia tehetségfajdoszó diáktábort.

A tábor kezdete január 12-e volt és 14-éig tartott. Az első nap Muhi Béla, a Genius elnöke tartott előadást fizikai kísérletekkel egybekötve. Sok új dolgot tudtunk meg. Csoportokban is megpróbáltunk egy-egy kísérletet elvégezni. Később elmentünk ebédelni, és levegőztünk egy kicsit. Majd egy fiatalokból álló csoport vezetett be minket a csillagászat rejtelmibe. Először Kovács Flórián mesélt nekünk. Nagyon élveztük, és már alig vártuk, hogy sötét legyen, mert egy Newton-féle távcsövön keresztül szerettük volna megsejmelni az égbolton. Sajnos nem sikerült, mert az ég nagyon felhős volt. Megbeszéltünk vele egy másik időpontot, és ezzel véget ért az első nap. Másnap Tóth Dénes előadása az elemekről szölt. Elmagyarázta, hogy nem szabad az elemeket eldobálni, mert nagyon szennyezik a környezetünket. Ki kell őket válogatni, majd azokra a helyekre kell továbbítani, ahol sor kerül az újrahasonosításukra. Mi is kipróbáltuk, hogy milyen is ez a válogatás. Mindenki élvezte. Ebéd után Szórád Endre kémiai kísérletekkel kápráztatott el minket. Érdekesek és látványosak voltak a kísérletek. Ezeket szerettük volna mi is kipróbálni, de sajnos nem lehetett. Az előadás végén kémiai és fizikai tesztekkel töltöttünk ki csoportokban. Az én csoportom neve Pulikutyák volt. Egy második és egy negyedik helyezést értünk el. Az utolsó nap a verseny zajlott, ahol öt csantavéri csapat vett részt. Mind az öt csapat első helyezést ért el, amire büszkék vagyunk.

A tábor nagyon jó volt, örülök, hogy a mi iskolánkban rendezték meg.

Szabó Sára, 8. osztály,
Hunyadi János iskola, Csantavér

Eredetmondák

Miért csíkos a zebra?

Volt idő, amikor a zebra csak egy egyszerű, fekete ló volt. Ketreceben tartották, mert nagyon félnék volt. A ketrec is fekete volt, és nagyon sötét volt benn. Sohasem látták, hol van és mit csinál a zebra, ezért be akarták festeni a ketrecet fehérre. A zebra éppen a ketrecnek támaszkodva aludt. Ahogy a rácsokat festették, őt is átmázolták véletlenül. Azóta csíkos a zebra.

És miért csíkos a tigris?

A tigris régen hasonlított az oroszlánhoz. Nem voltak csíkjai. Ki is nevette mindig a zebrát, amin az általában meg is sértődött, és fenyegetőzött, hogy bosszút áll. Egyik este bement a tigris ketrecébe egy vödör fekete festékkel. A tigris arra ébredt, hogy csíkos a bundája. Azóta is ilyen a tigris.

Miért van a zsiráfnek hosszú nyaka?

A zsiráfnek réges-régen akkora nyaka volt, mint bármelyik más állatnak. Nagyon szerette a virágokat, Ketreceben tartották. Egyszer meglátott egy inycsiklandó virágot. Nagy nehezen kidugta a fejét a rácsok közt, de vissza már kacifántosabb volt. Beszorult a feje, nem tudta kihúzni. Húzta, húzta, és ahogy így erőlködött, nyúlt a

nyaka, míg a végén sikerült kiszabadítania a fejét, de olyan hosszú lett a nyaka, hogy nem fért többé a ketrecben. Világgá ment, és azóta is kóborol, keresi a magas fákat, amelyekről legelhet.

Miért nincs a kígyónak lába?

A sas nagyon szeretett kígyót enni. Akkoriban a kígyónak még volt lába. Mikor a sas elfogta, mindig összekötözte a lábait, hogy ne tudjon elmenekülni. Egyszer azonban az egyik kígyó lerágta saját lábait, mert csak így szabadulhatott. Azóta nincs a kígyónak lába, de megtanult nagyon gyorsan mozogni anélkül is.

Miért arany az aranyhal?

Az aranyhal régen ezüst volt. Szeretett kiugrani a partra. Egyszer a Nap azt mondta neki:

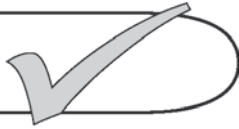
– Jaj, kis halacska! Te vagy az egyetlen, aki ide kijár hozzám. Mesélj nekem a tengeri életről! Arannyal foglak jutalmazni.

A hal elkezdett mesélni neki, minden nap elmondta neki a híreket. A Nap egyszer így szólt hozzá:

– Na, gyere ide, megkapod a jutalmadat: aranyra festelek a sugaraimmal.

Ezért arany az aranyhal.

Lukács Ramona, 5. c osztály,
Jovan Mikić iskola, Szabadka

Az „igaz szerelem” teszt

1. Ha nyilvánosan beszélgetsz vele, akkor ő:

- a) Általában figyel rám, de időnként úgy tűnik, mintha mással foglalkozna. (3)
- b) Nem figyel annyira, amennyire én azt szeretném. (1)
- c) Úgy viselkedik, mintha én lennék az egyetlen élő ember a világon, rajta kívül. (5)
- d) Komolyan figyel arra, amit mondani akarok, s tényleg érdeklődőnek tűnik. (4)
- e) Megkérdezi, hogy befejeztem-e a mondandómat. (2)

2. Ha nem láttad a kedvesedet már egy jó ideje, akkor:

- a) Nyugodtabb és boldogabb vagy. (1)
- b) Elveszítettnek érzed magad a „másik feled” nélkül. (5)
- c) Hiányzik neked, de azért megvagy. (3)
- d) Percről percre jobban hiányzik, s folyton rá gondolsz. (4)
- e) Keresel valakit, akivel randizhatnál, csak hogy lekösd magad. (2)

3. Ha nem értetek egyet valamiben, akkor:

- a) Az mindig elég hevesen zajlik le, s utána órákig vagy napokig nem beszélünk. (2)
- b) Szakítani akarok. (1)
- c) Elég hamar megoldjuk a problémákat, s tiszteletben tartjuk egymás véleményét. (4)
- d) Nyugodtan megbeszéljük a dolgokat, miután mindketten lehiggadtunk. (3)
- e) Nézeteltérés? Még sosem volt olyan! (5)

4. Ha valaki megkérne, hogy mondd el, miért vagytok ennyire szerelmesek, akkor te ezt mondanád:

- a) Mert olyan sok mindenben hasonlítunk egymásra. (5)
- b) Nehezen tudsz erről beszélni, inkább csak azt mondanád el, hogy milyen nagy hatással vagytok egymásra. (2)
- c) Mert a családjaink jól kijönnek egymással. (1)
- d) Mert annyira vonzódnak egymáshoz. (4)
- e) Te mit gondolsz, picim? (3)

5. Ilyen egy együtt töltött átlagos péntek este:

- a) Moziztok, buliba mentek vagy valami hasonló. (3)
- b) Barátokkal töltitek az estét. (2)
- c) Egyedül vagytok, s csendesen telik az este. (4)
- d) Bármilyen legyen az, ha együtt csináljuk, élvezzük. (5)
- e) Egy csomót veszekszünk. (1)

**Vajon ez igaz szerelem?
Teszteld le, hogy milyen
a ti kapcsolatotok!
Igaz szerelem vagy talán
csak fellángolás,
esetleg valami más?**

Értékelés

5–10 pont

Határozottan NEM szerelem az, ami közöttetek van. Igazából a szerelem nyomokban sem létezik nálatok. Jobban tennéd, ha mást keresnél.

11–15 pont

Nem igazán van nyoma igazi szerelemnek. Lehet, hogy vannak szikrák, de a válaszok alapján inkább csak lelkesedés ez, semmint szerelem. Ha már benne vagy a kapcsolatban, vigyázz, nehogy sérüljenek az érzelmeid.

16–20 pont

Itt már határozottan felfedezhető a szerelem jelei. Lehet, hogy a kapcsolatotok kritikus fázisban van – figyelj arra, hogy merre haladnak a dolgok kettőtök közt a közeli jövőben.

21–25 pont

Gratulálunk! Minden arra utal, hogy ez 100%-ig igazi, tiszta, őszinte szerelem. Tarts ki mellette, szerencsés vagy!

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizenhárom éves vagyok, és az én gondom a testszagom, amit állandóan érzek magamon. Minden reggel letussolok, de mire az iskolához érek, érzem ezt a jellegzetes szagot. Ilyenkor nem szeretek még a barátnőim közelébe se menni, mert félek, hogy megérik, és megszólhatnak. Ugyanaz a gondom a lábszagommal is. Ha levetem a cipőmet... Óh, borzalom! Már vettem egy lábkrémet is, de nem sokat segített. Kérlek, adj tanácsot, mit tegyek? Életem végéig büzlenni fogok?! Ha úgy lesz, nem tudom, mit csináljak magammal! Segíts!

Betty B.”

Válasz:

Kedves Betty B.!

Talán hihetetlen, de a serdülők, sőt felnőttek milliói is hasonló gondokkal küzdenek, mint te. Mindenkinek megvan a csak rá jellemző testszaga, amit alapvetően a szervezetben képződő hormonok összetétele határoz meg. A kellemetlen testszag okozói pedig a megbolondult hormonok. Serdülőkorban, amíg be nem állítódik a hormonális egyensúly, jellegzetes szagok terjengnek körülötted. A termelődött hormonok a vérbe jutva eljutnak a bőrsejtekig, és az izzadság útján a bőr felületére kerülnek, és párolognak. Azt hiszem, ezt a tanáraitok tudják a legjobban. Ugyanez megtörténik havonta a nőknél is, a menstruációs ciklus bizonyos időszakában. Amit megtehet az ember lánya és fia az az, hogy rendszeresen mosakszik, amit te meg is teszel. Használj nem túl agresszív dezodort. Legyél óvatos a kiválasztásuknál, mert megtörténik, hogy bizonyos anyagok a sprayben allergiás reakciót, kisebesedést válthatnak ki azoknál, akik érzékenyek ezekre az anyagokra. Az is már ismert tény, hogy a műszál anyagokból készült holmikba könnyebben beleizzad az ember, ezért igyekezz természetes anyagokból készült pamut alsóneműt hordani, amit rendszeresen, naponta cserélsz. A harisnyának is természetes anyagból kell készülnie, akkor kevésbé bűdösödik a láb is. Ha nem is minden ruhaneműd, de legalább az, ami közvetlenül a testedhez ér, legyen természetes anyagú. És persze jó, ha rétegesen öltözködsz, hogy ha nagyon meleged van, legyen mit levetned magadról, ha pedig hűvösebb a tanterem, legyen mit magadra öltened, hogy ne fázz. Ne nagykabátban kelljen a tanteremben ülnöd, mert alatta csak egy szál kis derék fölöttig érő póló van, mert szép és menő szeretnél lenni az iskolában. Ha vigyázol a higiéniára, biztos, hogy kevésbé fog érződni a testszagod is. És az is biztos, hogy a testszagod is változik majd, és eljön majd az a pillanat is, amikor valakinek a te tested szaga lesz a legszebb illat.

„Kedves Bizalmas sorok!

Őrülden tetszik nekem a legjobb barátnőm unokatestvére! Egy évvel fiatalabb, és nem tudom, hogy tetszem-e neki, habár észrevettem már, hogy bámul rám. Voltam már náluk otthon is párszor a barátnőmmel, beszélgettünk is. Hogyan tudjam meg, hogy csak barát vagyok a számára, vagy esetleg több is. Kérlek, segíts, mit tegyen egy 12 éves tapasztalatlan tini, hogy közelebb kerüljön a sráchoz!

Évek”

Válasz:

Kedves Levélíró!

Nagyon nehéz tanácsot adni tapasztalatlan tiniknek a tapasztalatlan tinikről. Egyik fél sem tudja, hogy mit akar, vagy mit nem akar az a másik. Mivel a fiú is eléggé fiatal, nem biztos, hogy őt is az érdekli, és ugyanazt akarja, amit egy 12 éves lány. És az is biztos, hogy nem úgy néz sem a lányokra, sem a szerelemre, mint egy nála idősebb személy. Ezért le-

gyél óvatos és türelmes vele, nehogy elriaszd. Inkább még egy jó ideig barátkozz vele, és a többi fiúval is. Ha tagjai vagyok valamelyik számítógépes közösségi oldalnak, jelöld be „beszélgetsetek”, és ha szívesen „cseveg” veled, akkor meg is hívhatod egy személyes találkozóra. A többi meg tőle függ. Mindenesetre ne csüggedj, ha nem úgy alakulnak a dolgok, ahogyan azt te megálmodtad.

„Kedves Bizalmas sorok és Bori Mária!

Tizennégy éves vagyok, van fiúm, és nagyon szeretem, és azt is tudom, hogy ő is szeret engem. A gondom az, hogy ha szóba kerülnek más lányok, rettentően ideges leszek, és féltékenykedek, minden féltét mondom neki. A fiúm ezt nem szereti, és azt mondta, hogyha így folytatom, jobb, ha befejezzük a kapcsolatunkat. Én nem szeretném, hogy rossz vége legyen a dolognak, hogy szakítsunk, mert nagyon szerelmes vagyok belé! Mit tegyek, hogy ne legyek ennyire féltékeny?

S.O.S.”

Válasz:

Kedves Tanácstalan!

A fiúd nagyon is éretten gondolkozik a kapcsolatokról, és ismerős dolog számára az is, hogy milyen szörnyű, amikor valakinek az életére rátelepszik a zöldszemű sárkány, a féltékenység. A féltékenység, legyen szó testvéri, baráti vagy szerelmi kapcsolatról, fojtogató, mérgező hatású mind a féltékenykedőre, mind a másik félre. A féltékenység egy igen összetett jelenség, amely általában önértékelési zavarból vagy kisebbségi érzésből fakad, ami persze nem tudatosan keletkezik. Jó lenne, ha sikerülne ezeket elrendezni, megszüntetni magadban. Egy biztos, a fiú nem véletlenül jár veled, és ha más iránt jobban érdeklődne, más kellene neki, akkor azzal lenne, és nem veled. Mivel biztos, hogy neked is vannak fiú barátaid, akiktől nem szeretnél megválni, képzelj el, hogy te hogyan éreznéd magad, ha a fiúd azzal kínozna, hogy miért beszélgetsz velük, miért néztél rájuk... Bizzál magadban, bizzál a fiúdban!

„Kedves Bizalmas sorok!

Kérlek, segíts, adj tanácsot, mert nagyon tetszik egy fiú, és félek megtenni az első lépést. Én nagyon szégyenlős típus vagyok, egy-kettőre lángborol a fülem, és nagyokat hallgatok. A Facebookon már barátok vagyunk, üzenetезünk is, de ennyi az egész. A barátnőm már ajánlkozott, hogy közvetít, de én félek, hogy balul sül el a dolog. Más sem csinállok, csak sírok, mert nagyon szerelmes vagyok!

Segíts rajtam!

C. C.”

Válasz:

Kedves C. C.!

Közvetítés helyett szervezzetek a barátnőddel egy közös kis bulit, aho-va meghívjátok a fiút is. Ha eljön, fesztelen légkörben sokkal könnyebb megszólítani valakit, beszélgetni egymással. Így nem tűnnél rámenősenek sem, és leplezheted a szégyenlősségedet is. Ez lenne az első lépés. Ha beválik, és beszélgettek, kiderül majd, hogy valóban érdekes-e számodra a srác, és ő is érdeklődik-e irántad. Ekkor már lassan folytatódhat egymás meghódítása. Ha nem jön össze a dolog, ne búsulj sokáig, mert ez annak a jele, hogy nem ő az igazi, és még nem jött el a te időd. Mindenesetre amikor csak teheted, barátkozz fiúkkal-lányokkal, és lassan leküzdöd majd az ismerős társaságban a szégyenlősséget és a gátlásosságot is. Néha az is segít, ha valaki nagyon akar valamit. Ha te is akarod, hogy megváltozz, és teszel is lépéseket ennek irányában, az áhított fordulat be is következik.

A mackók és a bölcs madarak

Hol volt, hol nem volt, hetedhét országon is túl, volt egy kerek erdő, s benne egy barátságos medvebarlang. Ebben a barlangban éldegélt két kicsi medvebocs – egy fiú- és egy lánymaci –, egy medveapuka és egy medveanyuka.

A medveszülők elmentek vadászni, és mézet gyűjteni. A fiúmackóra bízták a húgocskáját. A lelkére kötötték, ne hagyja, hogy igyon a hideg forrásvízből, ha kimelegedett a hancúrozásban, mert érzékeny a torka.

A kis leánymackó nagyon kimelegedett a játékban, és amikor a bátyja nem figyelt oda, mohón ivott a forrásból. Néhány óra múlva köhögni kezdett, és be is lázasodott. A bátyja mérges lett, de sajnálta is a húgocskáját. A medvék már messze jártak, ezért nem hívhatta őket segítségül. Elhatározta, hogy lefekteti a testvérét, majd felkeresi a tudós bagolydoktor. A bagoly félórányi cammogásra lakott a barlangtól. Szerencsére már otthon volt az odújában. A maci lépteire felfigyelt, és kikukucskált az odúból:

– Mi a panasz? – kérdezte a kismackótól.

– Jó napot doktor bácsi – köszönt a bocs illedelmesen. – Köhög és lázas is a húgocskám.

– Siess vissza a barlanghoz! Én előrerepülök. Mire megérkezel, én már kész is leszek a vizsgálattal.

– Köszönöm szépen – válaszolta a mackófiú, és a bagoly után iramodott.

Amikor a barlanghoz ért, már ott várta őt a bagoly egy lehajló ágon hintázva. A bagolydoktor elhuhogta, mit állapított meg:

– A húgod megfázott, nagyon piros a torka, de nem súlyos az állapota. Tegyel vizes borogatást a homlokára! Ebből az üvegcsőből csöpönts egy kupa langyos vízbe tíz cseppet! Ma csak vitamindús gyümölcsöt ehetsz beteg.

– Mi az a vitamin? Milyen színű a vitamindús gyümölcs? – kíváncsiskodott a fiúmackó.

– A vitaminok életfontosságú anyagok. Szerencsére van a mackók kedvenc gyümölcsében is.

– A málnában? – derült fel a kismackó arca.

– A málnában és a fekete ribizikében is – válaszolta a tudós bagoly, majd elköszönt, és el is repült az odújához.

A mackófiú elkészítette az orvosságot, borogatást tett a húgocskája homlokára, és sietve elcammogott az erdő málnabokros részére. Amint odaért, bosszankodva ütött a homlokára, és így morgolódozott:

– Milyen szeleburdi mackó vagyok; otthon felejtettem a kosaramat. Már késő van visszafordulni, mert rám esteledik.

– Igaz, hogy szeleburdi vagy, de azért ne búsulj! – csipogta egy énekesmadár a málnabokor legmagasabb ágáról.

– De azért is búsulok, mert nem nekem lesz a málna, hanem a beteg húgocskámnak – mérgelődött a kismackó.

– Ne lógasd az orrod! – csipogta a madárka. – Én már ma útra kelek, mert költöző madár vagyok. Erre a fészekre nincs már szükségem. Percek alatt fonok rá egy fogantyút, és akkor olyan lesz, mint egy füles kosárka.

– Köszönöm szépen – hálálkodott a mackó, és arra gondolt, hogy nagy szerencséje van, hogy egy ilyen ügyes és okos madárral találkozott.

Hamarosan elkészült a füles kosár. Az énekes madár a csőrében tartotta a fülénél fogva, amíg a maci a mancsára illesztette. A madárka visszarepült a bokor tetejére, és figyelte a kismackót.

– Adok neked egy jó tanácsot – csipogta. – Úgy szedd teli a fészket, hogy közben egy-egy málnát te magad is egyél! Amikor majd viszed a kosárkát, érezni fogod az illatát, el kezded szemezgetni, s alig jut a húgocskádnak belőle.

– Én nem vagyok torkos – méltatlankodott a kismackó.

– Tudom – csipogta a madárka. – De azt is tudom, hogy mackó vagy. Márpedig a macik nagyon szeretik a málnát. Erről nem tehetsz. Éppen ezért javaslom, hogy ne csak a kosárkát, hanem a hasikádát is tömd meg.

– Köszönöm a tanácsot. Szívesen megfogadom, mert már eddig is et-

tem volna, csak nem akartam torkosnak látszani egy ilyen jószívű énekesmadár előtt – brumogta nehezen érthetően a mackó, mert már benn volt néhány málna a szájában.

– Jobbulást kívánok a húgocskádnak – csipogta a madárka, majd útra kelt melegebb tájak felé véve az irányt.

A fiúmackó szorgalmasan töltötte a fészket és a gyomrocskáját. Amint elkészült a gyűjtögetéssel, ő is elindult a barlang felé. Útközben érezte a málna illatát, de nem evett belőle, mert már tele volt a hasa. Amint a barlang közelébe ért, horkolást hallott. A hang a barlangból jött; a húgocskáját hallotta, aki mélyen aludt és aranyosan horkolt. A borogatás lecsúszott a homlokáról, de a bátyja ismét beáztatta és visszatette. A kosárkát óvatosan arra a fatönkre helyezte, amelyet a húgocskája használt éjjeli szekrényként. A málnaillat bekúszott a leánymackó orrába. Ettől bizonyára nagyon kellemessé formálódott a kismackó álma, s rövidesen fel is ébredt. Elcsodálkozott, mert egy teli kosár málnát talált a fatönkön.

– Te hoztad ezt a kosárnyi málnát? – kérdezte a bátyjától, mert lehetetlenek tartotta, hogy útközben nem ette meg a málna zömét.

– Igen – válaszolta a mackó önérzetesen. – De az igazság az, hogy egy jószívű, ügyes és bölcs énekesmadár tanácsát megfogadva sikerült megőrizni a számodra – s azzal el is mesélte a húgocskájának a történetet.

– Nagyon aranyos madárka lehetett. Remélem, tavasszal még visszatér a mi erdőnkbe! – és nekilátott a málnának.

Miközben szemezgette a málnát, egy hálás könnycsepp gördült le az orcáján. Mire megjöttek a szülei, már sokkal jobban volt a beteg maci. Másnap ismét megvizsgálta a tudós bagolydoktor, és elégedett volt:

– Már csak rózsaszínű a torka – állapította meg. – Holnapután már lehet játszani, de a forrásvízzel óvatosabb légy! Fogadj szót a szüleidnek! – huhogta, majd megdicsérte a fiúmackót.

– Kedves doktor bácsi – brumogta a mackó. – Annak a kedves madárkának, aki kosarat készített a fészkekből, sokkal több érdeme van, mint nekem.

– Ez igaz, de őt már nem tudom megdicsérni, mert messze jár.

– Ha tavasszal visszatér hozzánk, akkor átadjuk neki a dicséretet – brumogták a mackók és a medvék, akik nagyon hálásak voltak a bagolynek, s örültek, hogy távollétükben nem lett nagyobb baj a megfázásból.

A bagolydoktor egyetértően pislogott, és halkán elsuhant. Sietett, mert még sok beteg várt rá.

Érdekes tények a Valentin-napról

Összegyűjtöttünk néhány érdekességet a Valentin-nappal kapcsolatban.

1. A néphagyomány szerint a verebek ezen a napon választanak maguknak társat.
2. Japánban az a szokás, hogy ezen a napon csokit csak nők adhatnak férfiaknak, sőt, munkahelyen ez egyenesen kötelező!
3. A legrágább Valentin-napi ajándékkal egy indiai uralkodó lepté meg kedvesét 1891-ben. A gyémántokkal kirakott elefánt-csont készlet ára 520 ezer dollár volt.

4. Az angol férfiak 73%-a lepi meg ezen a napon virággal kedvesét.

5. Néhány száz évvel ezelőtt az angol gyerekek felnőttnek öltöztek Valentin-napon.

6. Egy hagyomány szerint, ha ezen a napon egy lány vörösbegyét lát, egy tenge-részhez fog hozzámenni. Ha verebet, akkor szegény emberrel, ha pedig egy tengelicet, akkor gazdag emberrel lesz boldog élete végéig.

7. A walesiek régen fából készült kanállal lepték meg egymást, melyen a fő motívumokat szívecskék, kulcsok és zárok adták, melyek üzenete: „Nyisd fel a szívem!” volt.

8. Évente körülbelül 1 milliárd Valentin-napi üdvözlőkártyát küldenek szét szerete a

világon. A karácsony után ez a második legnagyobb képeslapbiznisz.

9. A kisállattartók 3%-a megajándékozta kedvencét is eme napon.

10. Amerikában ilyenkor három nap alatt körülbelül 110 millió szál rózsát adnak el (főként vöröset).

11. A Viktória királynő korabeli (1819–1901) Angliában balszerencsét hozott, ha a Valentin-napi üdvözlőkártyát aláírták!

12. Hivatalosan 1537 óta tekintünk ünnepként a Valentin-napra, melyet VIII. Henrik brit uralkodónak köszönhetünk.

13. Az ezredfordulón egy „I love you!” névre keresztelt számítógépes vírus több mint 3 millió gépet fertőzött meg világszerte – mindössze 4 nap alatt!

Valentin-napi ajándék

napi szimbólumokkal, mint pl. szív, szív alakú lakat és régi antik kulcs, vörös rózsza stb. Tegyelj a dobozba 365 picit levélkét – erre írhatod a saját jókívánságaid, kérdéseid, szerelmes szavaid, idézeteket híres emberektől stb.

Készíts ékszert!

Ma már nem ciki, ha egy srác ékszert visel magán. Használd ki az alkalmat! Ha jól fűzöl gyöngyöket, akkor csinálj a fiúnak egy karláncot. Ne a „szeretlek macsó” szöveget készítsd, mert nem biztos, hogy azt hordani fogja, de ha a nevét írod ki, az biztos, hogy tuti siker. Ha ránéz, mindig te fogsz az eszébe jutni.

Készíts sütit!

A srácokhoz a gyomrukon keresztül vezet az út – mennyire igaz! Ha a barátod szereti a nasikat, akkor lepd meg egy saját készítésű

sütivel, amit akár egy saját készítésű dobozba is beletehetsz. Nem muszáj a legnehezebben elkészíthető édességet választanod, a lényeg úgyis az, hogy te magad csinálod. Tuti, hogy egyből a szívébe zár!

Ha nincs más – I Love You feliratú plüssmaci, szívecske

Vannak, akik kifejezetten szeretik ezeket a plüssöket. Ha ő is ebbe a körbe tartozik, akkor tuti, hogy értékelni fogja az I Love You feliratú plüssmacit vagy párnát. Szerencsére a boltok tömkelegét ellepték ezek az aranyos plüssök. Fújd be a parfümöddel, hogy még jobban emlékeztesse rád.

Valentin-napi ajándékokat készíthetünk magunk is, míg a napot különlegessé varázsolhatjuk ötletes dekorációval, ill. egy kis extra figyelmességgel. Néhány tuti tippel egyedi, személyre szóló ajándékkal lepheted meg a kedves személyt.

Különleges tea

Egyszerű ötlet, ha szerelmünk kedvenc filteres teáján a gyári filtercímjét saját gyártására cseréljük. Színes kartonból szimmetrikus szíveket kell kivágni, és a filtercímke két oldalára ragasztani. Ha a gyári címke túl nagy lenne, akkor kicsit meg kell nyírálgni. A szíveket szerelmes üzenettel vagy matricával tovább lehet díszíteni.

Ajándékdohoz

A Valentin-napi ajándékdohoz nagyon jó variáció egy olyan ajándékre, amit szinte minden ünnephez kapcsolhatunk, lehet szó karácsonyról vagy anyák napjáról vagy szülinapról. Minden alkalomra nagyszerűen adaptálható, és az egyik legjobb saját készítésű ajándék, amit bárkinek adhatunk. Na de mi is ez az ajándékdohoz? A lényeg, hogy végy egy dobozt, és csomagold be piros papírba. Díszítheted egyéb Valentin-

TARKA OLDAL

1	2	3		4	5	6	7	8		
9				10						
11			12					13	14	
		15						16		
17	18			19	20		21			
22						23				
24						25			26	
27			28		29					
									30	

Keresztrejtvény

- Doktor úr, annyira rettegek attól, hogy élve temetnek el.
- ...

A doktor válasza a rejtvényben.

Vízszintes sorok: 1. A doktor válaszáának első része, 9. Vonatkozó névmás, 10. Mosópormárka, 11. Egyfajta útburkolat, 13. Élet, 15. Messzire, 16. Utó ellentéte, 17. ...cső, régen mikroszkóp, 19. Rimánkodni kezd, 21. Lent betűi, 22. Idős, koros, 24. Miénk szerbül, 25. Móka, 27. Kisfaludy Sándor, 29. Idegen női név, 30. Jószívű.

Függőleges sorok: 1. Orosz folyó, 3. Eredményes, 4. Unalmas idegen szóval (FAD), 5. Korszak, 6. Peru fővárosa, 7. Jelenet eleje, 8. Nézeteltérés, 9. A válasz befejező része, 12. Hamis, 14. Létezett, 18. Európai nemzet, 19. Vég nélküli rege, 21. Kéret betűi, 23. E. T. R., 26. Gyermeke, 28. Állatlakás, 29. Gém más-salhangzó.

Betűrejtvények

1	LLM	2	K FŐZ	3	SSSS	4	NE, NE, N, NE
---	-----	---	-------	---	------	---	---------------

Skandináv rejtvény (5.)

Rejtvényünkben Kosztolányi Dezső Téli alkony című verséből idézünk.

	LEKVÁROS		ZENE BETŰI		ESZ	MENEKÜLÉS-SZERŰEN FORDÍTVA ÁTVÉSZELI		LÁNGOL		MELEG		FOLYADÉK	
	NÉVELŐ		SZÓLÓ BETŰI		SZ			TÉNY		BÁLI BETŰI			
	MAR				L. A. R.			EGY		ÉHSÉG			
					FÉLNE			ÍME SZERBÜL					AUSZTRIA AKADÁ- LYOZÓ FORDÍTVA
EJFÉL ELŐTT	SZ		... FOK DÉL-AMERI- KÁBAN	URÁN	ZÉRÓ	KABÓCA KÖZEPE	TELEVÍZIO BÁNATI SZERB PARASZT	ÁLMODO- ZOL RAGADOZÓ MADÁR				GY	
		MÁTKA			ÁLOM BETŰI					LAK BETŰI			
MINT SZERBÜL				OXIGÉN		APÓ		TOMÁN LÁSZLÓ	ÉSZAK	FIGYELMEZ- TETÉ NAGY VARÁZSLÓ			
ÓSI OMLADÉK				AZ ELEJÉN OTROMBA		TÜZET SZÜNTET			VEGYIELEM			NYÁJ FELE	
						NORD			5			NITROGÉN	
													VE

Keresztszavak

	B	T	C					
	Á	O	S					
	B	R	E					
O	R	O	SZ		R	SZ	Á	G
P	Á	L		N		Á	Z	Ó
E	L	E	N			S	Z	Ő

Pótold a hiányzó betűket vízszintesen és függőlegesen is úgy, hogy értelmes szavak alakuljanak ki.

H	H	S
Á	Á	Z
Z	Z	Ő

Anagramma

		T		
			LY	
		Z		

ANTAL

ASZAL

GAZDA

IBOLYA

NIVEA

OLASZ

SÁSKA

TORTA

A kiemelt oszlopban egy dél-amerikai (Chile) ország fővárosának neve van. Ha helyes sorrendbe rakod a szavakat, megtudod, hogy hívják.

Lóugrásban

A	E	A	R	F
M	E	K	H	D
A	J	F	O	E
F	C	Y	A	É
O	R	R	N	L

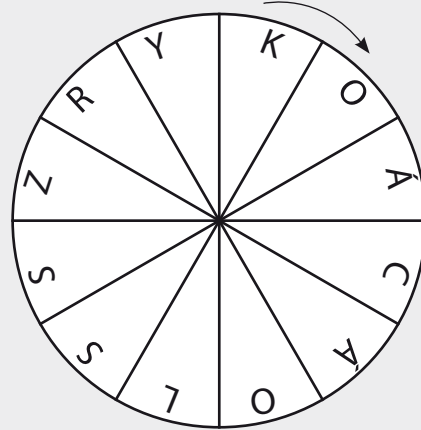
A rejtvényrácsban egy vajdasági költő nevét és egyik verseskötetének címét találd, ha a lóugrás szabályai szerint fejtetted a rejtvényt.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Tárcsarejtvény

A betűk egy bizonyos logika szerint követik egymást, ezt kell kitalálnod. A kezdőbetűt megjelöltük. Ha jól tárcsázol, akkor egy téli sport nevének kell kijönnie.

Kitöltőcske

1				
2				
3				
4				
5				

Meghatározások:

1. Régen cinegének hívták,
 2. Ablakárnyékoló,
 3. Szegényes, elhanyagolt ember,
 4. Női név,
 5. Belgrád hegye.
- Ha kitöltötted a rejtvényt, akkor az átlóban egy olyan név alakul ki, amely lehet helység-, illetve madárnév is.

A 4. szám megfejtései

Keresztrejtvény

– Hülye vagy, hogy néznénk ki csuhában?

Betűrejtvények

1. Kálmán,
2. Csaba,
3. Piri,
4. Ákos

Anagramma

Fülöp, érvek, labor, érmek, veréb, irány, szakál, ürügy, nőcske, Eszter, táru

Körszámtan

12 – az első számból elveszünk 29-et, majd a kapott összeghez hozzáadunk 17-et és így folytatjuk.

Számos logika

14 – a felső számjegyeinek szorzata adja az alsó számot.

Zenetudás

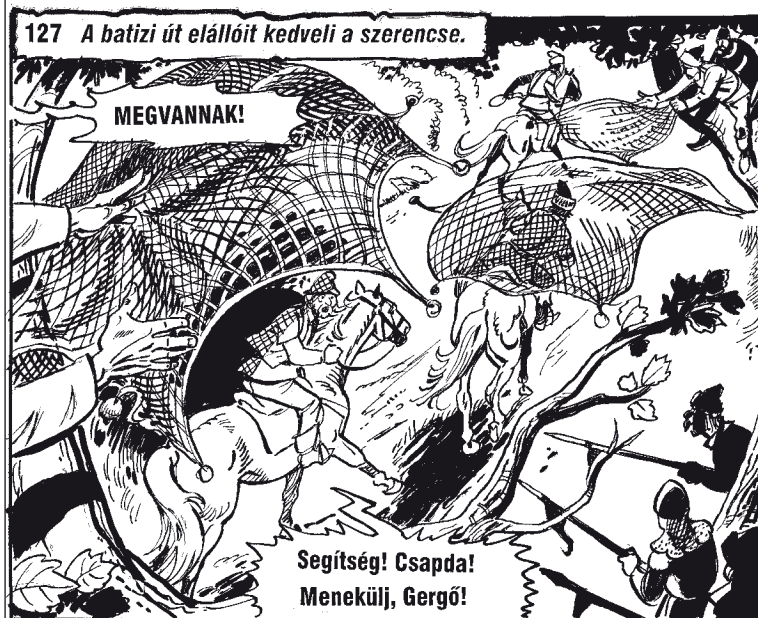
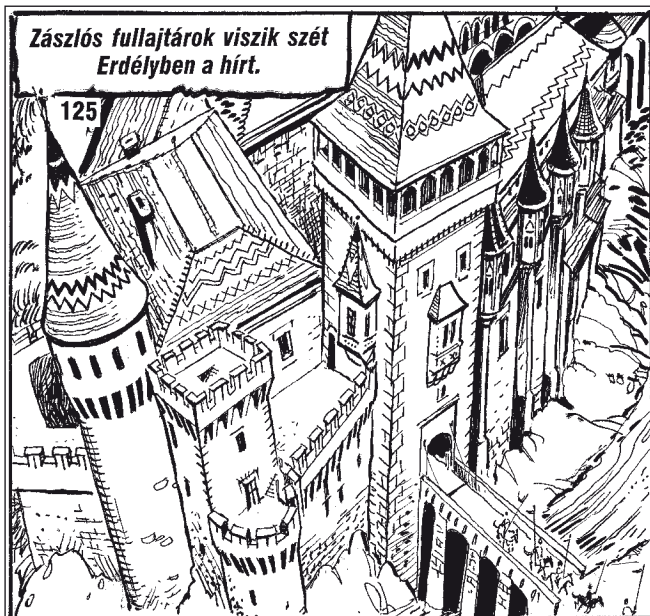
Kodály Zoltán

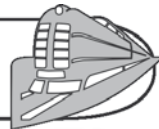
A 3. skandináv rejtvény megfejtése:

CSAK FÉLIG LENNE MEG AZ, AMI NINCS.

A fekete lovag

Hunyadi József regényéből
írta és rajzolta Fazekas Attila

A technológia úttörője

A vöklingeni vaskohászati művek

A 19. század utolsó negyedében a Saar-vidéken kiterjedt vasérc- és kőszénmezőket tártak fel. Hamarosan feldolgozóüzemek létesültek a lelőhelyek körül, s a térség az európai kohászat jelentős központjává fejlődött. 1899-ben már közel 300 000 ember dolgozott a német vasércbányákban és kohászati létesítményekben. 1901-ben az ország szénkitermelése meghaladta a 108 000 tonnát, s csaknem 8000 tonna nyersacélt állítottak elő.

1873-ban Julius Buch kölni mérnök egy Saarbrückentől 10 kilométerre fekvő kis faluban, Völklingenben vaskohót helyezett üzembe, ahol vasúti sínek és acélgerendák alapanyagát állították elő. Hat év elteltével a gyárat leállították, ám egy sikeres üzletember, Karl Röchling fantáziát látott a vállalkozásban, s 1881–1885 között öt nagyolvasztót telepített az üzembe.

A vöklingeni létesítményekben bevezetett találmányok és újítások fellendítették a vaskohászatot, s világszerte forradalmasították a vasgyártást és acéltermelést. Az üzemben 1897-ben kokszolóművet állítottak fel, majd 1900-ban létrehozták az első gázbefúvó csarnokot, ahol az olvasztókat hatalmas turbinák látták el meleg levegővel. Völklingen ekkor már Európa legnagyobb kohászati üzemének számított. 1903-ban beindították a hatodik nagyolvasztót is. Itt használták először a kokszt és a vasércet szállító elektromos függősínrendszert, s az acél szennyező anyagoktól való megtisztítására szolgáló levegőbefúvós módszert is ebben az üzemben fejlesztették ki. 1910-ben jó minőségű acél gyártására alkalmas hengerművet állítottak munkába. 1914-ben a gőzbefúvó csarnokban már 6 turbina dolgozott. Az első világháború kitörésével megindult a fegyverek, lőszer és vasúti

sínek gyártása. A kieső férfi munkaerő pótlására nőket és foglyokat alkalmaztak az üzemben. 1916-ban a német rohamsisakok alapanyagának 80–90%-a ezekből a vaskohókból került ki. Az ércfeldolgozás technológiájában alkalmazott újítások közül 1928-ban vezették be Völklingenben az acél hideg hengerlését, és ugyanekkor felépítettek egy újabb kokszolóüzemet is.

Az ipari forradalom utolsó mohikánjának bizonyult ez az ipari létesítmény: a vöklingeni vasgyártás és acélipar a második világháború után fokozatosan elvesztette jelentőségét, s az ágazat egész Európát érintő krízise 1986-ban a létesítmény bezáráshoz vezetett. A Dillinger-Hütte Saarstahl cég a gyárat a Saar-vidék regionális kor-

mánzatának rendelkezésére bocsátotta, s egy évvel a leállítás után az üzem műemlékvédelem alá került. A hathektáros ipari komplexum épületeit és berendezéseit csaknem érintetlen formában őrizték meg az utókor számára. Feltehetően az egész világon nem maradt fenn még egy olyan ipari létesítmény, amely szemlétebben mutatná be a nagyüzemi kohászat virágkorát, a technikai fejlődést és a vasgyártás munkafolyamatait, mint a Völklingen Vas- kohászati Művek. Ha netán a Saar-vidékre, Németország nyugati végébe visz utatok, ne mulasszátok el meglátogatni. Ahogy a müncheni Deutsches Museumot, a világ legkomolyabb technikai múzeumát sem, de erről majd máskor...

Egy kis elemzés a múlt év sikereiről

2010 Rihanna éve volt

Rihanna ötödik korongjának, a Loud első szerzeménye az Only Girl (In the World) 11 hét után foglalta el a legmagasabb pozíciót. Rihannának ez a kilencedik listavezető slágere az Amerikai Egyesült Államokban. 2006-ban vezetett először az SOS című dallal három hétig. 2007-ben a Jay-Z-vel készült Umbrella cíművel hét hétig szerepelt az élen. 2008-ban triplázott: a Take a Bow-val egy, a Disturbiával két, a T. I.-jal rögzített Live Your Life-fal hat hétig uralta a mezőnyt. 2010 az eddigi legsikeresebb éve. Tavasszal a Rude Boy-al öt hétig tanyázott a csúcson. Július végétől Eminemmel vezetett hét hétig a rapper Love the Way You Lie című slágerének közreműködőjeként. Két hete pedig a barbadosi énekesnőnek a kanadai Drake-vel készült What's My Name? című felvétele volt listavezető.

Listavezető dalok

Egyesült Államok – Rihanna: Only Girl (In the World)

Nagy-Britannia – JLS: Love You More

Németország – Israel "IZ" Kamakawiwo'ole: Over the Rainbow

Magyarország – Ákos: Szindbád dala

Amerikában, Pink, a Raise Your Glass című felvételével, a negyedik helyről a másodikra lépett. A pennsylvaniai énekesnőnek két listavezetője van: a So What-al 2008-ban egy hétig, a Christina Aguilera, Lil' Kim és Mya társaságában előadott Lady Marmalade-val 2001-ben öt hétig vezetett. A brit rangsorban Rihanna slágere, az Only Girl (In the World) két hét után trónfosztott lett. Az öttagú Take That dala, a The Flood ezüstérmes pozícióba került, és ott is maradt. A 2008-as brit X Factor második helyezetteje, a JLS debütált az összesítés élen a Love You More című szerzeménnyel, amelyet a fiúkvartett második, nemrég kiadott Outta This World című stúdióalbumán találunk. A JLS-nek eddig öt felvétele jelent meg, közülük négy listavezető volt, csak a One Shot címűnek kellett beérnie a hatodik helyre. A 39. pozícióról a harmadikra jött fel Ellie Goulding a Your Song című dallal, Elton John 1970-es slágerének átdolgozásával. Csak a tizedik helyig ért a Westlife felvétele, a Safe, az ír kvartett nemrég boltokba került tizedik, Gravity című stúdióalbumának beharangozója. A fiúknak ez a

legrosszabbul kezdő dala. Németországban nyolcadik hete az 1997-ben elhunyt Israel "IZ" Kamakawiwo'ole az első az Over the Rainbow átdolgozásával – ez 2010 leghosszabb ideig vezető dala. A Yolanda Be Cool és DCUP slágere, a We No Speak Americano hét hétig uralta a mezőnyt.

Listavezető nagylemezek

Egyesült Államok – Susan Boyle: The Gift

Nagy-Britannia – Take That: Progress

Németország – Bruce Springsteen: The Promise

Magyarország – Ákos: A katona imája

Az amerikai albumeladási listán Susan Boyle megőrizte a vezető helyét a második, The Gift című nagylemezével. A korongból a második héten 335 ezer példányt adtak el, többet, mint a megjelenés hetében – akkor 318 ezer példányban fogyott. A tavalyi, I Dreamed a Dream című albumából viszont már az első héten elkelt 701 ezer példány az USA-ban. A skót asszonyosság mögött a második helyen a közel negyven évvel fiatalabb, 2000. április 9-én született Jackie Evancho kezdett a négy felvételt tartalmazó O Holy Night című EP-jével. Susan brit, Jackie amerikai tehetségkutató felfedezettje. A kislány az amerikai rangsor tízes mezőnyének első olyan szereplője, aki már a 21. században született. A harmadik helyre Rihanna nagylemeze, a Loud iratkozott fel, amelyből 207 ezer példány kelt el az amerikai piacon a megjelenés hetében – ezzel második listavezető lett volna, de a karácsony előtti időszakban nem elég a csúcserzéshez. A negyedik helyen Josh Groban az Illuminations-el, az ötödiken Kid Rock Born Free-je, a hatodikon a Rascal Flatts a Nothing Like This-el, a hetediken Keith Urban a Get Closer-el, a nyolcadikon pedig a Glee tévéfilmsorozat karácsonyi albuma debütált. A tízes mezőny végén Nelly újdonsága, a 5.0 található. Nagy-Britanniában a várakozásnak megfelelően a Take That foglalta el a lista élét. A Progress nagylemezéből az első napon 235 ezer, a megjelenés hetében 520 ezer példányt adtak el a brit piacon, ahol az új évezred legjobban kezdő albuma lett. Legutóbb az Oasis adott el többet az első héten az 1997-es Be Here Now című stúdióalbumából. Az élműzönyben további négy új belépő szerepel: Rihanna lemeze a második, André Rieu & His Johann Strauss Orchestra albuma, a Moonlight Serenade a negyedik, Pink gyűjteménye, a Greatest Hits... So Far!!! az ötödik, Bruce Springsteen The Promise-a a hetedik helyen nyitott. Springsteen lemeze Németországban a csúcson, Rihannáé a második, Pinké a harmadik helyen kezdett. (Új Szó – Puha József)

Házasságból egy is elég

Miközben a múlt év végén felröppent a hír, miszerint George Clooney hamarosan feleségül veszi a barátnőjét, a színész máris kiábrándított mindenkit, amikor cáfolta a dologot. A színész kerek perec kijelentette, hogy soha többet nem akar megnősülni. Apja viszont nem adta fel győzködni a fiát, azt szeretné, ha George meggondolná magát, hiszen ő és párja 51 éve élnek boldog házasságban. Egyelőre

nem tudni, hogy a sztár barátnője, Elisabetta Canalis olasz modell vajon mit szól a dologhoz, hiszen a kijelentésnél nem volt jelen. A szívtipró színész remélhetőleg ezt már megbeszélte vele. Elég nagy modortalanságra vallana, ha kiderülne, utólag tudta meg, hogy soha nem lesz Clooney asszonya. Hamarosan úgyis kiderül, hogy így is el tudja-e képzelni az életet George oldalán, vagy szakít vele.

Szellemeket lát

Robbie Williams valószínűleg túl sok fantasztikus regényt olvasott gyermekkorában. Ez magyarázhatja azt, hogy vele mindig történik valami, hol ufót lát, hol szellemeket. Az énekes legutóbb a Wiltshire-ben álló villájáról hitte azt, hogy kísértetek lakják, most pedig arról van meggyőződve, hogy a Los Angeles-i házában is él egy túlvilági alak. A sztár mellett a felesége, Ayda Field is látja a férfit, sőt el is nevezte Bertie-nek. A hírek szerint még a pár kutyája is megugatja a szellemet, vagyis valóban komolyan tűnik a dolog. Állítólag Robbie és Ayda azt gondolja, hogy a férfi a 20. század elején élt, ráadásul az énekes mindig szmokingban és Martinis pohárral a kezében látja őt. Az ismerőseik azzal heccelik őket, hogy bizonyára James Bondról van szó. A házaspár viszont egyáltalán nem tartja poénosnak a dolgot, hanem komolyan aggódnak, és hamarosan egy szakember segítségét kérik, aki szellemteníti a házat.

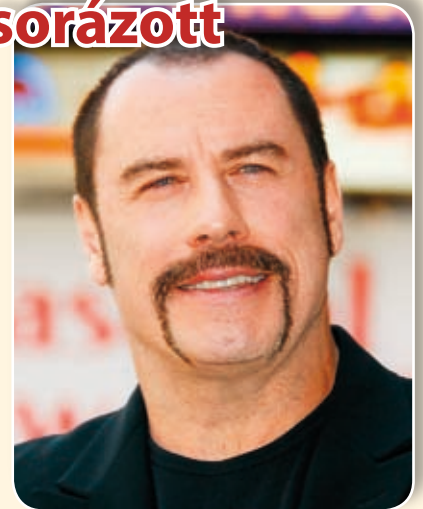
Duci Depp

Johnny Deppnek a következő filmszerep kedvéért kell leadni majdnem tíz kilót. A színész utoljára a nagy sikerű Karib-tenger kalózái negyedik részének forgatásakor állt kamera előtt, az azóta eltelt időben pedig úgy tűnik, sikerült ellustulnia. Az új produkció, a Dark Shadows azonban megköveteli, hogy Depp a régi formáját hozza. Minderre csupán két hónapja maradt, hiszen a vámpírsztori forgatása április elején kezdődik. A rövid határidő miatt az egykori kalóz drasztikusabb diétát választott. Egyfajta léböjt kúrát fog alkalmazni a plusz kilók gyors eltüntetésére. A Tim Burton által rendezett filmben Depp pozitív karakterként fog feltűnni, olyan vámpírként, akinek életét a boszorkányok, szellemek és vérfarkasok elleni küzdelem teszi ki.

A maffiával vacsorázott

Alaposan meglepődhetnek egy kaliforniai étterem vendégei, amikor meglátják, hogy az egyik asztalnál John Travolta és a maffia néhány tagja együtt vacsorázik. A hírek szerint a színész játssza el az egykori keresztapát, John Gottit az életrajzi filmben, és erről egyeztetett a főnök fiával. Korábban még úgy hírlett, hogy az egykori hírhedt New York-i maffiavezért Sylvester Stallone alakítaná. Az olasz gyökerekkel rendelkező sztár már egyeztetett is a főnök fiával, de most úgy tűnik, hogy John Travolta kiütötte őt a nyeregéből. John Gotti Jr. nemrég kijelentette, hogy annak a színésznek, aki az apja bőrébe bújik, nem elég, hogy jó legyen, kiválónak kell lennie. A rossz nyelvek szerint emiatt bukott el Stallone, így a nyáron kezdődő forgatásokon már az új sztár kezdi el a munkát. Travolta a hiteles alakítás érdekében munkavacsorán vett részt a keresztapa fiával, aki a nagy Gotti le-tartóztatása után maga is irányította a „csa-

ladot” 1992 és 1999 között. A hírek szerint a sztár nagyon komolyan veszi ezt a feladatot, és teljesen valóság-hű módon akarja eljátszani az egykori főnököt. A film a maffia három generációjának életét kíséri végig John Gotti Jr. szemszögéből, és némileg képet kapunk a Cosa Nostra működéséről is.

Az ember méretű skorpió

Hatalmas skorpió nyomaira bukkantak Skóciában. A mintegy 330 millió éves fossziliák alapján legalább két méteres lehetett az állat.

A nyomokat a skóciai Fife északkeleti részén találták és egy eurypteridától származnak, minden bizonnyal a Hibbertopterus nevű hatlábú hagyta a homokban még a karbonkorszak közepén. Ezek az állatok távoli rokonai a skorpiónak, tengeri skorpió néven is emlegetik őket.

Jól megtermett állatról van szó, legalább két méter hosszú, és egy méter széles lehetett az a példány, amelynek a nyomait megtalálták. Az eurypteridák voltak a valaha élt legnagyobb testű ízeltlábúak – a mostani lelet pedig a legnagyobb ismert nyom, ami gerinctelen állattól származik. A szakemberek páratlan, nemzetközi jelentőségű felfedezésről beszélnek.

A felfedezést dr. Martin Whyte tette, a Sheffield Egyetem munkatársa, aki egy séta közben bukkant a különleges nyomokra. Az omlásveszély miatt a lelet nincs

biztonságban, az egészet elszállítani és biztonságba helyezni pedig egy vagyomban kerülne, így a farok- és lábnyomokat szilikonmintákba öntik, hogy minél többen láthassák, tanulmányozhassák azokat.

A fossziliák cáfolják az eddigi feltételezést, miszerint az eurypteridák kizárólag

a vízben éltek volna. A tudósok remélik, sikerül minél jobb állapotban megőrizni a nyomokat, mert sokat segíthetnek a szakembereknek abban, hogy tanulmányozzák és jobban megértsék az evolúció ezen szakaszát.

(Képünk illusztráció)

Már nem annyira egészséges a mediterrán életmód

Egy spanyol kutatás kijózanító eredményre jutott: a modern mediterrán diéta és életmód nem véd a szív- és érrendszeri megbetegedésektől. Ricardo Gomez-Huelgas, az andalúziai Carlos Haya Kórház orvosa és kutatótársai 2270 betegnél mérték fel a szív- és érrendszeri betegségek kockázati tényezőit. A legtöbb spanyol túlsúlyosnak bizonyult, keveset mozgott, és túl magas volt a koleszterinszintje. Különösképp az alacsonyan képzett embereknél volt magas a betegség kialakulásának kockázata – írták a kutatók az International Journal of Clinical Practice című szaklapban.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Tájékoztatási, valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

Szerbiai Művelődési
Minisztérium

A határon túl élő magyarok
megsegítéséért

TippNet INTERNET

Internet szolgáltatás
ADSL - Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása

(024)555-765 Karadjordje Út 2. Szabadka
support@tippnet.rs www.tippnet.rs

Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyereklap

■ YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
 ■ Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Megbízott igazgató: **Bordás Győző** ■ Főszerkesztő: **Pressburger Csaba** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
 ■ Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefonon) ■
 ■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■
 ■ Dinárfolyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
 ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■
 ■ Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■
 ■ Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerek@jopajtas.info ■